

foto RobBeurseFotografie

DEWIJKKRANT

nummer 88- april 2024

AFTELLEN NAAR
KONINGS DAG

VERVANGING RIOLERING
PROFESSORENWIJK-OOST

ALLES OVER DE
WARMTEPOMP

deschans:tandartsen

algemene tandheelkunde :
mondhygiëne :
preventie :
angst :
implantologie :
moderne apparatuur :
esthetiek :
digitale techniek :

Lammenschansweg 15a : 2313 DH Leiden : Inschrijven via de website of 071 514 21 00

www.deschanstandartsen.nl

2

BATAVUS FIER

*verschillende modellen
uit voorraad leverbaar!*

vanaf €4.349,-

scan voor
meer info!

HUISMAN TWEEWIELERS

WWW.HUISMANLEIDEN.NL

INHOUDSOPGAVE

- 4 Nieuws vanuit het bestuur
- 4 Verbeteren verkeersveiligheid Lammenschansweg
- 5 Excursies Ouderencontact nieuwe opzet
- 7 Elk lied is een verhaal
- 8 Er komt weer een mooi Koningsfeest aan!
- 10 Van 'klein leed' tot grote ergenissen
- 13 Herdenking jodenvervolging in onze wijk
- 14 Kind zijn tijdens de oorlog '40/'45
- 16 Rubriek: Ouderencontact
- 20 Interview Anneloes Bakker
- 22 Is een warmtepomp iets voor jou?
- 24 Fotospread: Kunst in beeld
- 26 Interview Klaas-Jan Doeven
- 28 Ouderencontact werkt aan de toekomst in de wijk
- 29 Rubriek: De Tuin
- 32 Ingezonden berichten
- 34 Transitievisie Warmte? Wacht niet af!
- 36 Rubriek: Kunstenaar in de wijk
- 39 Rubriek: Energietransitie in de wijk
- 40 Programma buurthuis
- 41 Rubriek: Nieuws uit het buurthuis
- 43 Rubriek: Boom in de buurt
- 45 Wijkwijzer
- 47 Colofon
- 48 Programma Oranjeplein 2024

foto RobOudshoorn

Maaike Botden

hoofdredacteur

Altijd iets te doen

De lente is begonnen. Dat betekent dat we meer naar buiten gaan, genieten van de voorjaarszon en... Koningsdag gaan vieren! Het Oranjecomité is druk bezig met de voorbereidingen en het belooft weer een mooi feest te worden. Spelletjes, muziek, de vrijmarkt, de kinderoptocht en lekker eten en drinken: alle ingrediënten zijn er. Het vierkoppige comité kan natuurlijk niet alles zelf doen die dag. Gelukkig maken vele handen licht werk. Dus meldt u vooral aan om op enig moment van de dag even mee te helpen. Dat is nog gezellig ook!

Lekker weer is een goede reden om eropuit te gaan. In deze Wijkkrant vindt u verschillende suggesties hiervoor. Ga bijvoorbeeld eens op zoek naar de kunstwerken in onze wijk die fotograaf Jos Versteegen in beeld heeft gebracht. Of bekijk de nieuw gelegde Stolpersteine en sta stil bij deze herinneringen aan wijkgenoten die slachtoffer werden van het nationaal-socialisme tijdens en rond de Tweede Wereldoorlog. Elke Stolperstein staat voor een naam en een verhaal. Dat leest u ook terug in het interview met René Taselaar, die zich maar al te goed herinnert hoe in de oorlogsjaren kinderen uit zijn straat plotseling verdwenen.

Of ga eens langs bij ons buurthuis 't Trefpunt. Daar is vrijwel iedere dag iets te doen. Houdt u van klussen? Of heeft u groene vingers? Het buurthuis krijgt een grote opknopbeurt en de hulp van wijkgenoten is daarbij heel welkom. Is het minder goed weer, dan is er de digitale kunstroute op ditmaakik.com, een mooi initiatief van Anneloes Bakker. Meer hierover leest u ook in deze Wijkkrant.

Tot slot: zondag 25 augustus organiseert de wijkvereniging weer een Wijkfeest. Dit evenement zal plaatsvinden op het terrein van hockeyclub Roomburg, met activiteiten voor jong en oud. Dus noteert u vooral die datum alvast.

Kortom, met zoveel actieve wijkgenoten is er altijd iets te doen in onze wijk.

Geniet van de lente en de zomer! □

Nieuws vanuit het bestuur

In deze rubriek een opsomming van activiteiten en onderwerpen waar het bestuur zich mee bezig heeft gehouden sinds de vorige Wijkkrant (december 2023).

Vacatures in het bestuur vervuld

In de vorige Wijkkrant riepen wij kandidaten op voor vrijvallende plaatsen in het bestuur. Wij zijn blij dat we meerdere aanmeldingen ontvingen. Tijdens de Algemene Vergadering op 27 maart zijn twee bestuursleden teruggetreden en zijn twee nieuwe bestuursleden benoemd. Het bestuur heeft een nieuwe voorzitter: Sander La Grouw heeft de hamer overgenomen van Han van Overbeeke. Kees Rotteveel is aangetreden als secretaris en neemt daarmee de rol van Jackelien Kuntz over. Ook David van Es is benoemd als lid van het bestuur. De nieuwe bestuursleden stellen zich in een volgend nummer aan u voor.

Website

Wellicht is het u al opgevallen: het uiterlijk van de website is opgefrist. De pagina's zijn overzichtelijker geworden, daardoor is informatie eenvoudiger te vinden. De webmaster heeft nog meer verbeteringen in petto.

Samenwerking duurzaamheid en welstand

De eerste gesprekken met vertegenwoordigers van Tuinstad-Staalwijk en Vreewijk hebben plaatsgevonden. De grootste gemene deler ligt op het vlak van de energietransitie. Er is behoefte aan eenduidige informatie vanuit de gemeente over de toekomstplannen op dat vlak en de gevolgen voor onze wijken. Onze wijken zijn pas laat aan de beurt, daarom zijn ook adviezen over wat op dit moment verstandig is om te doen onderwerp van gesprek.

Voorzittersoverleg Roodenburgerdistrict/ Zuidelijke schil

Uit het overleg in februari noemen we twee onderwerpen. De voorzitters deden unaniem een oproep aan de wijkregisseur om hen tijdig te informeren over ontwikkelingen in de wijk. Dat heeft allerlei voordelen, zoals communicatie vooraf in plaats van achteraf. En het past in de handreiking samenwerken met de stad van de gemeente Leiden. Daarnaast is er door professionals die zich bezighouden met het Roodenburgerdistrict een overkoepelend wijkoverleg geweest. Doel was kennis delen, kruisbestuiving tussen beleidsgebieden en vergroten van het effect van beleid. Bedoeling is om de rol van verschillende spelers in kaart te brengen en 'best practices' te delen. Er zijn drie thema's benoemd die nadere aandacht zullen krijgen: Eenzaamheid, Transities (onderwerpen zoals energie en doorstroom ouderen, die onzekerheid met zich meebrengen) en Kwetsbare personen. Vanuit de wijkvereniging houden we de ontwikkelingen in de gaten en bekijken we wat onze rol rond de thema's kan zijn. □

Het bestuur

Han van Overbeeke*, Jackelien Kuntz*, Sander la Grouw, Kees Rotteveel**, John Molenaar, Loes van der Hulst, Karin Verbaken, Thea Dickhoff en David van Es**.

*/** Bij het ter perse gaan van dit nummer nog zittend, respectievelijk aantredend bestuurslid

Verbeteren verkeersveiligheid op kruispunten Lammenschans

Op de pagina doemee.leiden.nl kun je als Leidenaar meepraten over projecten van de gemeente Leiden. Zo ook de verkeersveiligheid op de Lammenschansweg. Tussen 2026 en 2028 gaat de hele Lammenschansweg op de schop, maar vooruitlopend daarop wil de gemeente alvast de kruisingen veiliger maken. Vooral omdat daar de afgelopen jaren veel ongelukken plaatsvonden.

De kruising met de Tomatenstraat en met de Koninginnelaan zijn daarbij berucht. Slechte zichtbaarheid door bussen en een opeenvolging van zebrapaden, fietspaden en berm, maakt dat er gemakkelijk iets mis kan gaan.

van iligheid nten hansweg

De afgelopen maanden konden omwonenden en de wijkverenigingen aan beiden kanten van de Lammenschansweg meedenken over de gevaarlijke punten en suggesties doen ter verbetering. Van rotondes tot verkeersdrempels en meer flitsapparaten.

Alle bevindingen zijn samen-gebracht in een uitgebreid rapport. Het wachten is nu op een definitieve keuze en start van werkzaamheden. Meer weten? Kijk op doemee.leiden.nl, klik op projecten en kies dan voor 'Verbeteren van de verkeersveiligheid op de Lammenschansweg'. Of kijk op www.profburgwijk.nl/c/projecten. □

Excursies Ouderencontact: van oude naar nieuwe opzet

Jarenlang trokken Helias Udo de Haes en Ton Polderman er maandelijks op uit met een groepje deelnemers van het Ouderencontact voor hun excursie 'Wandelen in het groen'. Beide biologen hadden aardig wat informatie verzameld over interessante natuurgebieden in en om Leiden, waar niet alleen gewandeld kon worden, maar waar ook ruim gelegenheid was voor koffie en lunch. Omdat sommige deelnemers niet meer zo goed ter been waren zochten Helias en Ton de te bezoeken gebieden uit op toegankelijkheid voor rollator- en rolstoelgebruikers. Auto's werden in onderling overleg geregeld, zodat iedereen goed ter plaatse kon komen. Na aankomst gaven Ton of Helias onder de koffie een toelichting op de plaatselijke flora en fauna. Afhankelijk van het seizoen de bloemenpracht bij Jansland, de paddenstoelen in Backershagen of de weidevogels in de polder achter Zoeterwoude. Daarna wandelde het gezelschap door het gebied om alles met eigen ogen te bekijken. De excursie werd besloten met een gezellige lunch.

Vorig jaar gaven Ton en Helias aan dat het voor hen tijd werd het regelen en organiseren over te laten aan anderen. Ze droegen het stokje over aan een nieuwe excursiegroep, waarin Judith van Baal, Henk Buis, Jan Peek en Anneke van Spronssen op hun eigen manier vorm gaan geven aan uitstapjes van het Ouderencontact. Natuurexcursies zullen daar zeker onderdeel van blijven uitmaken, met dank aan Helias en Ton voor de verzamelde informatie. Daarnaast zal de nieuwe groep zich ook buigen over voorstellen die afkomstig zijn van deelnemers aan het Ouderencontact en uiteraard zelf ideeën aandragen. Tot nu toe waren er op donderdag na de koffie regelmatig bezoeken aan musea met een rondleiding over een tentoonstelling. Die zal de excursiegroep voortaan regelen, net als de uitjes

in de zomervakantie. De excursies vinden bij voorkeur op woensdag- of vrijdagmorgen plaats, zodat ze het programma in Trigon niet in de weg zitten.

De eerste activiteit was een bezoek aan de Heemtuin in Leiderdorp met de beeldtentoonstelling die daar vorige zomer te zien was. Een combinatie van kunst en groen, een mooie mix van oud en nieuw. In de herfst volgde een bezoek aan Backershagen in Wassenaar, in december een bezoek aan de Hortus en in januari een rondleiding in het Rijksmuseum voor Oudheden over de tentoonstelling Het jaar 1000.

Judith van Baal en Henk Buis vertelden dat de groep druk bezig is om nieuwe activiteiten te organiseren. Eén van de eerste is een lezing over Paaseiland op een donderdagochtend in Trigon, de week daarna gevolgd door een bezoek aan het Wereldmuseum om daar de afdeling over Paaseiland te bekijken. Ook een bezoek aan het Spinozahuis in Rijnsburg staat op de verlanglijst, net als het Wevershuisje. Waar mogelijk wordt bij de excursies gekeken naar gelegenheid om samen koffie te drinken of te lunchen. Dat lukt niet altijd, vertelden Judith en Henk. De excursiegroep probeert daar een balans in te vinden.

Een praktisch punt bij de uitstapjes buiten Leiden is vervoer. Er zijn enkele vrijwilligers die mensen willen rijden, maar meer chauffeurs zijn welkom. Wie af en toe wil rijden kan zich melden via info@ouderencontactprofburgwijk.nl of de wijktelefoon. Uiteraard met de mogelijkheid van deelname aan de excursie.

In de maandelijkse nieuwsbrief van het Ouderencontact staan komende excursies aangekondigd. Wie de nieuwsbrief nog niet ontvangt kan zich aanmelden via info@ouderencontactprofburgwijk.nl of de wijktelefoon. □

Alle
Kastelen in
de wijk

KOM JE OOK NAAR 'T KASTEEL

Buitenschoolse Opvang
en Gastouderbureau

ALLE LOKATIES MET GROTE BUITENRUIMTES

071 - 566 12 76
www.tkasteel.nl

6

DOOD
LUISTER TOEKEN
BELEVENISGIDS
NODIG LIEFDE WARM
TIJD STERK DICHTBIJ
ONZICHTBAAR
AANDACHT MENS
SCHOONHEID STIL
RUIMTE SAMEN

MOOIE UITVAART
PERSOONLIJKE
UITVAARTBEGELEIDING
ANGELIQUE VALK
06 53 96 44 20 (24/7)
MOOIEUITVAART.COM

foto JannieCdeGroot

Elk lied is een verhaal

Het Klein Leids Liederen Koor (KLLK) is 22 jaar geleden ontstaan uit een zangcursus van De Zonneboom, waar vooral zangers uit de Professoren- en Burgemeesterswijk aan meededen. Een aantal van deze zangers van het eerste uur zijn nog steeds verbonden aan ons koor.

Het koor is klein van formaat: tussen de 25 en 30 leden, 6 tot 8 leden per stemgroep en met nu zo'n 10 leden uit de wijk. Het afgelopen jaar is ons koor, na veel omzwervingen, weer teruggekeerd naar z'n 'roots': we repeteren in de mooie Oud Katholieke Kerk, ook wel 'het witte kerkje' genoemd, dichtbij De Zonneboom.

Het repertoire van het koor verschilt van traditionele koren; we zingen korte stukken van enkele minuten. Liederen, zoals onze naam ook aangeeft. Van oud tot modern en in verschillende

talen. Optredens vinden plaats op diverse plekken in Leiden, waarbij het koor met verschillende partners (koren, componisten, musici) samenwerkt. Daarbij wordt een experiment niet geschuwd. Zo traden we in december vorig jaar even buiten ons geboorte pad van korte liederen en hebben we als kerstconcert de 'Messe de Minuits' van Charpentier opgevoerd in de Lokhorstkerk, in samenwerking met enkele enthousiaste musici van barokorkest Broken Consort, dat zich richt op de oude muziek uit de Renaissance, en de veelbelovende organist en sopraan Elena Roce. Naast het geven van concerten treden we ook elk jaar op in maatschappelijke instellingen in het kader van Fonds1818 en op de Open Monumentendagen in september. Een optreden heeft vaak een overkoepelend thema.

Zo verzorgden we afgelopen jaar rond Bevrijdingsdag een concert in Sijthoff rond het thema 'Bevrijding'. Met liederen en voordrachten werd samen met het publiek verkend waar bevrijding nog meer voor kan staan, behalve de bevrijding van oorlog.

Zingen in een koor vergt inzet, maar geeft ook veel energie. Als het lukt om de verschillende klanken samen te laten komen zoals het door de componist is bedoeld, geeft dit een bijzonder geluksgevoel. Het verhaal van het lied komt dan over en wordt recht gedaan. Harm Huson, onze dirigent, is hierbij onze onmisbare muzikale en creatieve motor.

Zing mee!

Op dit moment is er nog plaats voor twee tenoren en een bas. Ook is het met regelmaat mogelijk om als project-zanger mee te doen aan een optreden. Volg hiervoor de berichtgeving op onze website www.kllk.nl. Wil je graag meezingen? Meld je dan aan via secretaris@kllk.nl. Wij bieden geïnteresseerde zangers de gelegenheid om twee aaneengesloten repetities gratis bij te wonen. De vaste repetitie-avond is op woensdagavond van 20.00 – 22.00 uur in de Oud Katholieke Kerk.

door Brigit van Haaster, secretaris van KLLK

Er komt weer een mooi Koningsdagfeest aan!

Het Oranjecomité is al sinds augustus vorig jaar bezig met de voorbereidingen van het Koningsdagfeest op 27 april aanstaande. We beleven dan alweer de 51ste editie van dit zeer succesvolle – en grootste – buurtfeest van Leiden. Sinds vorig jaar is wijkgenoot Jork Aten voorzitter van het Oranjecomité. We vroegen hem naar de stand van zaken.

Jork raakte in 2022 betrokken bij de organisatie, toen hij werd gevraagd zich met de sponsoring te bemoeien. 'Daar heb ik ja tegen gezegd. Ik vond dat we op eigen benen moesten kunnen staan, dus zonder subsidie aan te hoeven vragen. We besloten het bedrijfsleven in de wijk telefonisch te benaderen met de vraag of ze allemaal een vast bedrag wilden doneren. Dat werkte uitstekend en zo

haalden we zo'n 6.000 euro op. Met zo'n bedrag kun je een mooi feest neerzetten zou je toch denken!'

Kernteam

In 2023 werd Jork voorzitter, nadat het comité van twaalf naar vier leden was teruggebracht: 'Een klein, stevig kernteam, met een goede taakverdeling en snelle besluitvorming. Dat werkt.' Het huidige Oranjecomité bestaat behalve Jork uit Jackelien Kuntz, Dieuwertje Peters en Jaap Boon. Jork: 'We hebben een duidelijke taakverdeling: Jaap is verantwoordelijk voor de stroomvoorziening, een hele klus als je met een muziekpodium, springkussens, tal van horeca en nog veel meer elektrische apparatuur werkt. Dieuwertje doet de kinderspelletjes – de kern van het feest – en sociale media, en Jacqueline doet de vergunningen en de contacten met de gemeente. Ik houd me bezig met sponsoring, catering en muziek. Losse, onvoorziene klussen pakken we in gezamenlijk overleg op.'

Vrijwilligers

Buiten het comité zijn er ieder jaar veel vrijwilligers in touw – zeker zo'n veertig mensen aldus Jork. 'Je hebt heel veel handjes nodig voor op- en afbouw en bijvoorbeeld voor de begeleiding van de spelletjes. Vorig jaar hebben we hockeyclub Roomburg benaderd met een win-winvorstel: jullie leveren vrijwilligers voor onze spelletjes, dan mogen jullie je sport promoten op ons feest. Daar hebben zij ja tegen gezegd en dat is wederzijds heel goed bevallen. Zoets hopen we dit jaar ook weer te doen met andere sportaanbieders.'

Nieuwe horeca

Voor het aanstaande Koningsdagfeest startte het comité al in augustus 2023 met de voorbereidingen. Jork: 'Omdat de buurtwinkel van Vahrmeijer en cateraar Jaap de Vriend hun medewerking stopten, moesten we op zoek naar nieuwe kandidaten voor eten en drinken. Daar gaat tijd in zitten, dus hebben we vroeg de

Vrijwilligers gezocht!

Vooraf voor op- en afbouw van het feest, maar ook voor tal van hand- en spandiensten zoekt het comité nog altijd vrijwilligers. Vele handen maken licht werk! Dus geef je snel op bij Dieuwertje Peters, via WhatsApp 06 - 53250949.

Dit is het Oranjecomité dat Koningsdag organiseert, met rechts op de foto Jork Aten.

foto JanAzier

koppen bij elkaar gestoken. En het is gelukt. We starten dit jaar met foodtrucks. Zo komt Karels Biofriet met heerlijke Belgische frites, er komt weer een poffertjeskraam en – ook nieuw – Mama’s Saté, gespecialiseerd in heerlijke porties saté. De drankjes worden dit jaar verzorgd door Café van Hout, die hebben er heel veel zin in. Dus met het lekkers zit het wel goed op deze Koningsdag!’ Jork voegt eraan toe dat hij heeft bedongen dat de horecaondernemers bij een succesvolle verkoop ook een deel van de winst doneren aan het comité. ‘Het bedrag laten we aan hen over hoor. En gaat het slecht, bijvoorbeeld door slecht weer, dan delen wij weer in hun kosten. Zo hebben we een win-winrelatie.’

Volksspelletjes

Het comité heeft gekeken naar eventuele nieuwe attracties voor het feest, maar kwam tot de conclusie dat de meeste daarvan te duur uitpakten. Jork: ‘Zo is de klimwand

die we hier ooit hadden, inmiddels bijna tweemaal zo duur geworden – dat is eigenlijk niet meer te betalen. En voor andere spelletjes moeten bijvoorbeeld weer gecertificeerde begeleiders worden ingehuurd. Ook dat wordt te omslachtig en te duur.’ De ervaring leert dat de traditionele volksspelletjes, zoals zak- en steltlopen en koekhappen, nog steeds zeer in trek zijn bij de jeugd en hun ouders. ‘Vorig jaar namen maar liefst 350 kinderen deel aan het spelletjes-parcours met traditionele spellen. Daar doen ze 2 tot 2,5 uur over, dus dan zijn ze lekker onder de pannen. En het kost – door goede sponsoring – maar ongeveer acht euro om mee te doen. Dus dat hele kinderparcours komt er nu weer.’

Optocht: Olympische Spelen

Ook dit jaar is er weer een optocht met medewerking van fanfareband Jong K&G (Kunst en Genoegen). Jork: ‘De optocht is een vaste waarde op Koningsdag, en hij trekt nog steeds veel kinderen, ook uit andere wijken

van de stad. Dit jaar hebben we het parcours wat uitgebreid, zodat de optocht iets langer zal duren. Het thema is Ontdek de Olympische Spelen.’ Sowieso trekt ons Koningsdagfeest veel ‘extern’ publiek. Jork: ‘Mensen uit andere wijken staan hier al om zes uur ’s ochtends op de stoep om de mooie, en kwalitatief goede spullen te kopen die wij in onze welvarende wijk wegdoen. Wegens de grote belangstelling voor onze vrijmarkt hebben we ons feestterrein uitgebreid naar de De Ridderstraat, waar mensen nu ook hun kleedjes met spullen neer kunnen leggen. Al met al komt er weer een mooi Koningsdagfeest aan!’ □

Kijk voor het complete programma van het Koningsdagfeest op de achterpagina van deze Wijkkrant.

door Jan Dobbe

foto's koningsdag RobBeurseFotografie

Van 'klein leed' tot grote ergernissen

Vervanging riolering Professorenwijk-Oost verloopt niet vlekkeloos, voor fase 2 verbetering beloofd

De eerste ronde van de werkzaamheden aan de riolering in Professorenwijk-Oost zit erop. Redacteur Barbara Terlingen maakte de balans op en blikte vooruit.

Geen bouwverkeer, geen openliggende straten, netjes aangeveegde stoepen: het is even rustig in Professorenwijk-Oost. De eerste ronde van de werkzaamheden aan de riolering zit erop. Wie er nu rondwandelt ziet – op de bouwmaterialen op de hoek van de Roomburgerlaan/ Burggravenlaan na – weinig van werkzaamheden.

Voor bewoners in het oostelijk deel (van de Uhlenbeckkade tot en met de

Roomburgerlaan, inclusief het Van Vollenhovenplein) zit het meeste erop, voor bewoners van het westelijk deel (tussen de Hazewinkelstraat en de Meijerskade) moet het nog beginnen. Het is de bedoeling dat daar deze zomer het werk start, dat tot midden 2025 zal duren.

Waar blijft het groenplan?

Bewoners van straten waar het werk klaar is vinden het nog een beetje

kale boel en vragen zich af waar het beloofde groenplan blijft. Over de noodzaak van de werkzaamheden zijn de meeste bewoners het eens: de riolering was aan vervanging toe, en de plannen om de afwatering in de wijk en het groen meteen mee te nemen kunnen op vrijwel ieders goedkeuring rekenen. Zo valt het een bewoner die zijn dagelijkse wandelingetje over de Roomburgerlaan maakt meteen op dat er geen zand tussen de klinkers op de laan zit. 'Zo kan het water beter weglopen, en dat is met het oog op toekomst en klimaat broodnodig'.

Voorals zand

Maar het groen waarop veel bewoners gehoopt hadden, is dus nog nergens te bekennen. De meeste bakken en perken hebben meer weg van een zandvlakte. Bewoners in de Duyvendakstraat weten te vertellen dat er aanvankelijk een plan was voor een slingerpad met groen op de brede stoepen. Vanuit het bankje voor hun huis in de tuin constateren ze dat daar nog weinig van te zien is. Om de bomen heen zijn wel bakken, maar die zitten vol met zand. 'Het heeft nu meer weg van een kattenbak', vinden ze. Op de informatieavonden waren ze enthousiast geweest over het groenplan. Maar nu horen ze dat bewoners is gevraagd of ze zelf met plannen willen komen en mee willen werken aan de beplanting. 'Dat is toch een ander verhaal dan we voor ogen hadden, wat is er met het plan gebeurd?' Een andere bewoner ziet ook dat er weinig gebeurt: 'Het technische deel van de aannemer is klaar, nu moet de afwerking en het groen komen. Maar dat is aan de gemeente en niet aan de aannemer. Doordat de verantwoordelijkheid niet bij één partij ligt, lijkt de afwerking een beetje het ondergeschoven kindje.' Dat groen komt er zeker wel, volgens

omgevingsmanager Francis Nauman die het project voor de gemeente coördineert. 'Aanplanten gebeurt in het vroege voorjaar en in het najaar. In het late voorjaar en zomer zijn jonge planten kwetsbaar door weinig regenwater en hitte.' Daarom is het voor bewoners dus even wachten tot de herfst op de beplanting.

'Moeizame communicatie'

Bewoners vertellen dat er voor de start van het werk informatieavonden waren. Maar toen het project van start ging, schoot de communicatie volgens sommigen te kort. Bij de wijkvereniging kwamen meerdere klachten binnen. Zo werd niet aan bewoners gevraagd waar kinderen oversteken en uitritten worden gebruikt. Waar stoepen open gingen duurde dat soms erg lang en het was voor bewoners onduidelijk hoe lang. Ook klaagden bewoners over geluidsoverlast en radio's die hard aan stonden. Onderaannemers waren niet van de afspraken over het opletten voor geluidsoverlast op de hoogte, overleg hierover schoot volgens sommigen tekort. Volgens omgevingsmanager Francis Nauman kwamen 'alle klachten en meldingen' hierover bij hem binnen en is alles met het projectteam besproken. 'Voor zover ik weet zijn alle vragen naar tevredenheid afgehandeld.'

Minder ruimte op stoepen

Op sommige stoepen in de wijk zijn volgens de wijkvereniging 'tegen de uitdrukkelijke inbreng van bewoners' stoepen versmald. Brede kinderwagens, rolstoelen en scootmobielen kunnen op deze plekken nu veel moeilijker over de stoep. Lantarenpalen zijn soms naar halverwege de stoepen verplaatst, als gevolg van gasleidingen die langs de stoepbanden liggen. Al met al is het voor het verkeer op sommige stoepen behelpen. Volgens omgevingsmanager Francis Nauman kon dat niet anders. Hij wijst erop dat de ruimte 'beperkt is'. 'Auto's zijn tegenwoordig weer breder, waardoor ontwerpeisen zijn aangepast. Parkeervakken en rijbaan moeten tegenwoordig breder ontworpen worden. Bij lichtmasten en groenvakken kan het zijn dat het trottoir op sommige plaatsen smaller is. Dat is ook naar

bewoners gecommuniceerd.' Aan de ventweg van de Burggravenlaan zijn op de plek waar eerst groen zou komen toch parkeerplaatsen gemaakt. De uitstapstrook aan de linker kant is nu wel erg smal. 'Eén tegel breed, dat zouden er natuurlijk twee moeten zijn', zegt een bewoner ter plaatse. Het stukje ernaast ligt nu nog braak maar als daar groen komt wordt uitstappen een stukje gevecht met een heg. Ook hebben bewoners gevraagd nog eens nader te kijken naar plekken waar stoepen juist verbreed werden en nu als parkeerplek gebruikt worden. Bij sommige plantperken zijn de zichtlijnen beperkt, wat tot gevaarlijke situaties kan leiden.

Op naar fase 2

Door het uitbesteden van de werkzaamheden aan een projectbureau, ontbreekt hier en daar de supervisie, erkent een bewoner die met zijn glas onderweg is naar de glasbak. Hij noemt het 'jammer', want het leidt bij bewoners tot 'ergernissen over onveilige en onduidelijke situaties'. Zo veranderden de routes tijdens de werkzaamheden voor bewoners nog weleens, maar 'duidelijke bewegwijzering ontbrak'. Maar concludeert hij ook: 'Laten we wel wezen. Als we kijken naar wat er nu allemaal in de wereld speelt, spreken we hier wel in de categorie 'klein leed'.'

Omgevingsmanager Francis Nauman zegt dat er 'geleerd is' van problemen in de eerste fase. Daarom zijn er nu extra wandelingen met bewoners door de wijk, om de problemen beter in kaart te brengen. Onduidelijk is nog welk bedrijf de werkzaamheden in fase twee voor zijn rekening gaat nemen. Op dit moment is de aanbestedingsprocedure voor de aannemer nog niet afgerond, maar zal er bij de keuze 'extra opgelet worden hoe de aannemer van plan is de overlast voor de wijk te beperken', aldus de Omgevingsmanager. □

door Barbara Terlingen

Uw woning verkopen of op zoek naar een nieuw thuis? Fides makelaars staan voor u klaar om uw woondromen waar te maken. Kom gerust eens langs op de Lammenschansweg 76, de koffie staat klaar.

TIP: Bereken alvast zelf de waarde van uw huis op fidesmakelaarsleiden.nl

Fides makelaars

Woondromen waarmaken

fidesmakelaarsleiden.nl

info@fidesmakelaarsleiden.nl

071-5168080

Ron Kwik Timmer- en onderhoudswerk

06 24 20 54 07 www.ronkwik.nl

Herdenking jodenvervolging in onze wijk

In de maand maart zijn er twee herdenkingen geweest van de jodenvervolging tijdens de Tweede Wereldoorlog in onze wijk. Op 13 maart werden bij zes adressen 'Stolpersteine' in de stoep gelegd. Adressen waar

Joodse buurtgenoten, volwassenen en kinderen, werden opgepakt om te worden afgevoerd en vermoord. Op 17 maart was de jaarlijkse herdenkingsbijeenkomst vanwege de ontruiming van het voormalig Joods weeshuis aan

de Roodenburgerstraat, waar op die datum in 1943 alle Joodse kinderen en hun verzorgers werden afgevoerd en later vermoord. Zie voor meer informatie en reportages: www.profburgwijk.nl/c/activiteiten

Elk jaar herdenken we met wijkbewoners op de avond van 4 mei om 19.00 uur de oorlogsslachtoffers in onze wijk. We doen dat traditiegetrouw bij de boom die geplant is ter nagedachtenis aan de slachtoffers in onze wijk in het perkje aan het begin van de Zeemanlaan. U bent van harte welkom om daar bij aanwezig te zijn.

door Thomas van Duin

René Taselaar verhuisde eind jaren dertig samen met zijn ouders vanuit Rotterdam naar de Tiboel Siegenbeekstraat. Inmiddels 86 jaar oud, blikt René terug op de oorlogsjaren in de Professoren- en Burgemeesterswijk.

Naar school

René Taselaar was nog maar drie jaar oud toen de nazi's hun schaduw over ons land wierpen. Hij kan dus niet meepraten over de enorme vuurgloed en rookwolken van het bombardement op Rotterdam die zelfs in Leiden te zien waren. U ging dus begin van de oorlog in Leiden naar school? 'Ja, eerst naar een Montessori kleuterschool aan de Zoeterwoudsesingel, tegenover het Kruithuis. Daarna ging ik naar de Eerste Leidsche Schoolvereniging, in een gebouw aan het Noordeinde tegenover die oude marinekazerne. Die kazerne was gevorderd door de Duitsers omdat die aan de ingangsweg naar het centrum lag.

Mijn eerste twee lagereschooljaren heb ik meegemaakt in het hoofdgebouw van de universiteit van Leiden (Het Academiegebouw, EH). Dat was heel leuk, want als het mooi weer was, gingen de deuren open en konden we zo de Hortus in. We hadden les van juffrouw Monhemius. Dat was een icoon in die tijd. Altijd lerares geweest, nooit getrouwd en altijd in de Wasstraat gewoond.' Was er toen veel van de bezetting te merken? 'Jawel, de Duitsers zaten namelijk op het Rapenburg, daar was de Ortskommandantur. Als je die speelplaats met de klok uitkwam, kon je niet naar links, dat was afgezet met prikkeldraad. Wij liepen altijd naar school via de brug tussen Lammenschansweg en Korevaarstraat. We liepen die route zelfs vier keer per dag, want we gingen tussen de middag naar huis. In de loop van de oorlog was die brug afgezet met van die haaiantanden tegen tanks. In het midden was een klein stukje waar je kon rijden en de zijanten waren aan beide zijden afgezet met van die hekken met prikkeldraad. Er stonden niet eens zoveel soldaten, normaal kon je daar gewoon in en uit. Het was niet eng, als kind wen je daaraan. In '44 is Douma, het hoofd van de ELS, opgehaald en daarna gefusilleerd

(na een aanslag van het verzet op de directeur van het Gewestelijk Arbeidsbureau fusilleerden de nazi's als represaille drie Leidenaars, onder wie Douma, EH). Daarna hebben alle kinderen een foto van hem gekregen, als herinnering aan hem.'

Spelen op straat

Hoe was het met vriendjes en vriendinnetjes, speelde u veel met kinderen uit de straat? 'We hadden een geweldig leuke plek. Achter de huizen aan de evenkant was weiland. Daar vingen we salamanders, daar bouwden we dammetjes in sloten, daar liepen koeien rond. En daar kwamen die uitgestrooide Vliegende Hollanders neer die wij zochten. De Tiboel Siegenbeekstraat was in die tijd een vrij kinderrijke straat. In het begin van de oorlog waren daar ook Joodse kinderen bij, daar speelden we veel mee. Esther (van Tijn, van nr. 7) was echt een vriendin. Pal voordat zij weggehaald werden, kregen een ander buurjongetje en ik hun step. Want die ouders zagen de bui al hangen. En ik knikkerde met de kinderen Bloemkoper (een ander Joods gezin op nr. 20). Toen die kinderen in maart '43 opgepakt werden, was je van de ene op de andere dag je vriendjes kwijt. Het waren er toch wel een

stuk of zes. Ik kan je wel zeggen dat dat indruk op ons gemaakt heeft. De straat is niet zo groot, er was echt een leegte ontstaan. Het heeft wel even geduurd voordat dat een beetje wende. Wat ik ook nooit meer vergeet, is die actie van overbuurvrouw Koekkoek. Op allerlei manieren hield ze contact met de Van Tijns. En toen dat afgelopen was, toen die kaart binnenkwam dat ze weg waren (uit doorgangskamp Westerbork, EH), zei mijn vader: 'En nou is het fout.' Ik had op dat moment niet helemaal door wat dat betekende, maar ik heb me altijd herinnerd dat hij dat tegen mij zei. Dat is heel gek.'

Hongerwinter

Op een bepaald moment stopte het werk van uw vader, hoe was 't dat hij thuis zat? 'Ik merkte daar niet zoveel van, wij speelden veel. Ik weet wel dat hij zorgde voor het noodkachtje. Dat stookte hij in de voorkamer bovenop de haard. Daar hebben wij geleefd in de winter van

er de gamellen van de Centrale Keuken in de P.J.Blokstraat. Dan moest je in de rij staan voor soep of pap. Ik ging dan met mijn moeder mee. Het was een heel koude winter. Van de ene op de andere dag waren alle boompjes in de straat verdwenen, 's nachts allemaal omgezaagd.'

'In die winter hadden we ook de bombardementen op de trein, met veel schade in de Melchior Treublaan. Dat is in januari '45 overdag geweest. Toen we de vliegtuigen hoorden overkomen, zijn we de kelder in gevlucht. We zaten daar nog maar net of de voorruit gingen eruit. Ook bij de burens. Vlak nadat die bommen gevallen waren, vond ik een bomscherp midden op straat. Die heb ik nog.'

Merkwaardig

'Er kwamen ook verzetskrantjes bij ons in de bus, dat weet ik nog en die verborg mijn vader altijd onder de vloer pal achter de voordeur. Wij hebben overigens iets merkwaardigs

alleen men vertrouwde het niet helemaal, want ja men wist niet wat ie daarbuiten deed. Ik verzamelde dus die krantjes hè, hij deed dat ook om ze weg te houden van de mensen. Ik kwam eens bij hun thuis met een arm vol krantjes, legde die daar op tafel en aan het eind van de middag nam ik het hele zootje weer mee naar ons huis. Mijn vader verbrandde die dingen onmiddellijk in zijn noodkachtje, hij was als de dood dat hij verraden zou worden. Na de oorlog is deze NSB'er opgepakt - ik heb zijn arrestatie meegemaakt - en naar kamp Crailo gestuurd. Het proces heeft plaatsgevonden in 1948 en toen heeft hij 13 jaar gekregen. Dat is voor bijzondere rechtspleging toch wel veel hoor.'

Feest in de straat

Hoe herinnert u zich de bevrijding? 'Voor de bevrijding zijn er voedselpakketten uitgewooid boven vliegveld Valkenburg en ik heb de vliegtuigen nog gezien. Dat onthoud je wel. Na een paar dagen zijn de Canadezen met die hele lange optocht binnengekomen. Ik stond op de hoek van de Zoeterwoudsesingel en de Hoge Rijndijk. En hoeveel mensen er op die tanks zaten en al dat andere rollende materieel! Daar zaten ook veel meiden op. Ondanks de hongerwinter zagen die mensen er niet allemaal uitgehongerd uit. Dat is het merkwaardige. Na de bevrijding was de Tiboel Siegenbeek de eerste straat met een heel groot straatfeest op 23 juni '45. Ik was als indiaan verkleed en er was vuurwerk op de Grote Weide aan het eind van de Lorentzkade. Pal daarna is er een tweede feest gekomen in de De Meij van Streefkerkstraat.' □

'44-'45. Mijn grootmoeder woonde aan de Lammenschansweg, die is bij ons in huis geweest. Mijn moeder ging op de fiets naar de Weipoort, bij Zoeterwoude. Daar ging ze melk halen bij de kaasboerderijen. Wij hebben ook tulpenbollen gegeten. Daar zit veel vitamine C in. Ze zijn zoet, lijken op uien. Gebakken tulpenbollen vond ik niet lekker, maar je kon ze wel bij rodekool eten en als je dat nou vermengde, dan ging het wel. Ik heb alle soorten suikerbieten gegeten en suikerbietenpap. Op het laatst waren

gehad, ik heb dat nooit verteld eigenlijk. Wij hadden de strakste NSB'er uit Leiden in de straat wonen. Deze meneer is bij de Leidse hulppolitie gegaan en later bij de Landwacht terechtgekomen. Daar was hij Rottenleiter. Dan kwam hij vaak de straat binnenrijden, groen uniform aan en met een karabijn op de rug. Dat herinner ik me nog. Hij had drie kinderen, daar speelden wij gewoon mee. Mijn ouders verboden dat niet. Hij deed ook niks verkeerd in die straat. Daardoor werd hij door de straat wel geaccepteerd,

Oproep:

heeft u als kind de oorlog in de wijk meegemaakt of kent u zo iemand, stuur dan s.v.p. een mail aan erikhabold@gmail.com.

door Erik Habold

Appartementen voor senioren in de verkoop

Het definitieve ontwerp voor het bouwproject Lorentzhof fase 2 is gereed. Naast eengezinswoningen komt er een gebouw met levensloopbestendige sociale huur- en koopappartementen. Voor oudere wijkbewoners geïnteresseerd in de koopappartementen breken spannende tijden aan.

Het appartementengebouw komt aan de Lammenschansweg/ hoek Lorentzkade. Het heeft gedeeltelijk drie, gedeeltelijk vier woonlagen, een kelder met een autostallingsgarage en een grote fietsstalling, een grote gemeenschappelijke ruimte en een binnentuin. Naast 24 huurappartementen bevat het 36 koopappartementen. De koopappartementen variëren in grootte van 69 tot 112 m². De kopers hebben een zekere vrijheid wat betreft de indeling van hun appartement. Indien gewenst kunnen zij voor hun auto een plek kopen in de stallingsgarage.

Als stichting zijn wij van het begin af aan bij dit project betrokken omdat wij als doel hebben appartementen te realiseren in de Professoren- en Burgemeesterswijk die aantrekkelijk zijn voor wijkbewoners ouder dan 55 die kleiner willen gaan wonen. Wij hebben geïnteresseerde wijkbewoners gevraagd zich bij ons te melden en hen betrokken bij het project om het gebouw zoveel mogelijk aan te laten sluiten bij de wensen die daarover in de wijk leven. Inmiddels is sprake van een aanzienlijke groep potentiële kopers. Belangstellenden kunnen zich nog tot 1 mei bij ons melden. Vanaf

die datum start de inschrijving bij projectontwikkelaar VORM, onder wiens verantwoordelijkheid het verkoopproces zal plaatsvinden. De oplevering van de appartementen staat gepland voor september 2026.

Vanaf half april zullen wij allen die zich in de loop van de tijd bij ons als belangstellende hebben gemeld een bericht sturen met informatie over het inschrijvingsproces en de manier waarop recht wordt gedaan aan het uitgangspunt dat wijkbewoners op onze lijst de voorkeur krijgen bij toewijzing.

Voor vragen en aanmelding kunt u contact opnemen via StWoongroepOuderenPBW@gmail.com

Namens het stichtingsbestuur,
Edgar Groenen

Ouderencontact ontvangt de Joop Walenkamp Award

Op 19 januari 2024 ontving het Ouderencontact Profburgwijk de Joop Walenkamp Award tijdens de nieuwjaarsreceptie van het CDA. Ieder jaar reikt het CDA Leiden deze award uit. De lokale prijs is bedoeld 'voor een persoon of

organisatie die op een bijzondere manier de kracht van de Leidse samenleving heeft laten zien of op bijzondere manier heeft bijgedragen aan Leiden'. De award draagt de naam van wijlen Joop Walenkamp (1949-1997) die

jarenlang wethouder was namens de christendemocraten.

Het Ouderencontact kreeg de award voor wat het de afgelopen tien jaar gedaan heeft in de wijk en nog doet. Uit de mail van Tobias Sandoval García aan de stuurgroep van het Ouderencontact: 'Afgelopen jaar heeft het Ouderencontact haar tienjarig bestaan gevierd. Een heugelijk moment! Het CDA ziet een maatschappelijk betrokken organisatie die zich op verschillende manieren inzet voor senioren en de wijk (o.a. via jullie cursussen, nieuwsbrieven, inzet op goede woonvoorzieningen). Dat vinden wij mooi om te zien en zetten wij begin 2024 graag in het spreekwoordelijke zonnetje.'

Tobias Sandoval García reikt de schaal uit aan leden van de stuurgroep.

door Hanneke van der Veen

Buurt gevoel

Een dorp in de stad. Zo wordt de ProfBurgwijk weleens omschreven. Je kunt er wonen in de anonimiteit van de stad maar anderen genieten juist weer van het buurtgevoel dat eveneens aanwezig is. Dat buurtgevoel leeft ook bij mensen die al een groot deel van hun leven in de wijk wonen en die het liefst zo lang mogelijk in die eigen buurt willen blijven.

Verbondenheid

Ik ga op bezoek bij Heleen Gall in de Roodenburgerstraat en zie aan beide kanten naast het tuinhekje een tot ruim één meter hoogte afgezaagde den die aan alle kanten met frisse, nieuwe naalden aan 't uitlopen is. De gelijkenis met een stekelvarkentje komt in mij op. Gall vertelt dat de bomen te groot waren geworden voor haar voortuin. 'Toen ze afgezaagd waren werd ik door verschillende mensen aangesproken, want mijn bomen bleken een handig oriëntatiepunt in de straat te zijn geweest. Opeens moesten mensen gaan zoeken en op de huisnummers gaan letten.' Zelf was zij door de jaren heen 'meegegroeid' met de boompjes die later bomen werden. Ze woont al een half leven in de Roodenburgerstraat en nu we erbij stilstaan komen we tot de conclusie dat de leefbaarheid van een buurt niet alleen bepaald wordt door de

inrichting en het onderhoud van de wijk, maar ook door de sociale verbondenheid tussen de bewoners. Want wie zijn burens kent voelt zich veiliger, minder eenzaam en gelukkiger. Zo ervaart Heleen dat ook: 'Het is gewoon fijn om te weten bij wie je terecht kan als dat nodig is.' Vaste punten in haar straat zijn de straatapp en één keer per jaar het straatfeest. 'Mijn vriendin in Amsterdam benijdt mij weleens. Zij woont in een prachtig appartement, maar daar voelt zij zich toch vaak alleen.' Op de één of andere manier blijkt het onderling contact bij flatbewoners dikwijls minder aanwezig dan bij burens in een straat met laagbouw. Dat is vaak goed te zien aan de buurpraatjes als er in het voorjaar weer aan de voorkant van het huis geklust wordt.

De juiste woning op de juiste plaats

Gall is al langere tijd betrokken bij een vrijwilligersgroep in de wijk die getransformeerd is in een stichting. Een groep die de belangen behartigt van potentiële bewoners van de seniorenappartementen in de ProfBurgwijk. Die appartementen zullen gebouwd worden aan de Lammenschansweg op het gedeelte tussen de Zoeterwoudsesingel en de Lorentzkade. In haar functie van secretaris volgt Gall het bouwproces op de voet en onderhoudt zij de contacten met wijkbewoners rond de derde levensfase, die geïnteresseerd zijn in zo'n huur- of koopappartement. 'Er zijn wijkbewoners die nu met z'n tweeën of alleen in een ruim huis wonen en aangeven dat zij gaan opzien tegen het onderhoud van hun huis en tuin. Of dat ze eigenlijk wel willen verduurzamen maar dat tot nu toe hebben uitgesteld' vertelt Gall. Wijkbewoners die een groter of kleiner deel van hun leven in de ProfBurgwijk hebben gewoond blijken interesse te hebben. Een comfortabel appartement met zo min mogelijk onderhoud en midden in de wijk lijkt een win-win situatie. Wel de lusten van de vertrouwde woonomgeving,

maar niet de lasten van verduurzaming en onderhoud. Gall laat mij de tekeningen van de appartementen zien. Het ontwerp sluit qua stijl mooi aan op de bestaande bebouwing. Bovendien is er in het ontwerp veel aandacht voor de mogelijkheid voor sociale ontmoeting. Zo krijgt de hal een ruime, gastvrije uitstraling, komt er een gemeenschappelijke ruimte waar een scala aan activiteiten kan plaatsvinden variërend van vergaderen tot muzikale ontmoeting. De gemeenschappelijke ruimte zal ook de mogelijkheid bieden aan bewoners om die te reserveren voor een vrienden- of familiebijeenkomst.

Groen

Ja, en dan de tuin natuurlijk. Die is voor alle bewoners bedoeld. Een beetje zoals we dat in Leiden goed kennen van de hofjes. Want ook als je alleen door een raam naar een groene omgeving kijkt is dat rustgevend en helend. De gemeenschappelijke tuin neemt dan ook een belangrijke plaats in binnen het te verwachten woongenot. Gall vervolgt: 'Iemand had het er al over om hun recent aangeschafte tuinameublement mee te nemen, voor algemeen gebruik. Die dame zag zichzelf daar al zitten met een eigen mok koffie in de hand en misschien wel een buur die op hetzelfde idee was gekomen.' □

De Lorentzschool stimuleert creativiteit en nieuwsgierigheid.

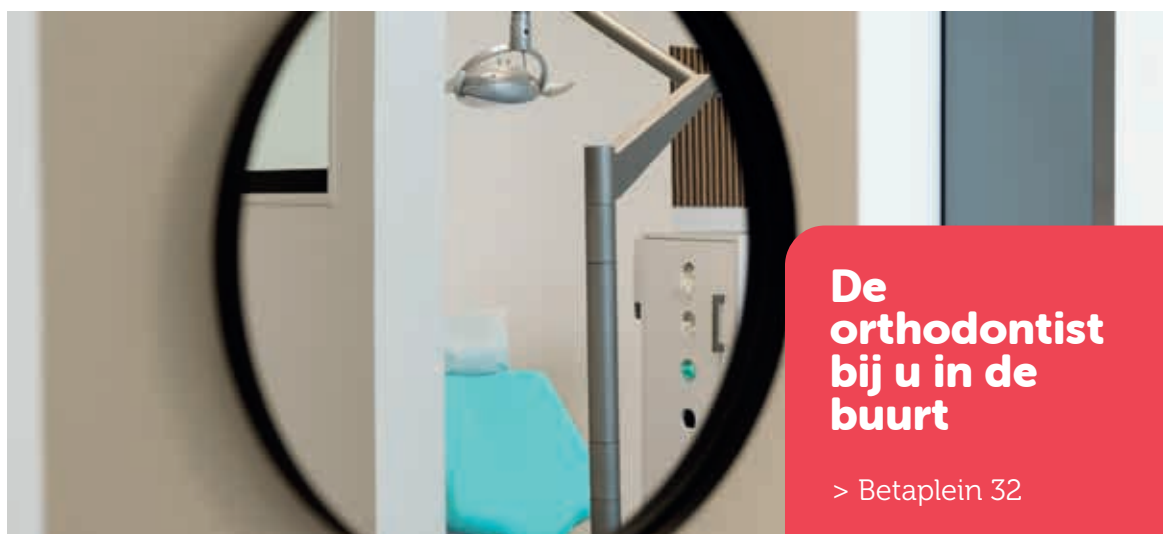
Kom jij ook naar de Lorentzschool?

De Lorentzschool is goed in de basisvakken, maar we bieden leerlingen ook Kunst & Wetenschap. Maak kennis met de Lorentzschool bel 071 514 1777. Of bekijk onze website via de QR code.

 Ortho Leiden
orthodontistenpraktijk

De orthodontist bij u in de buurt

> Betaplein 32

Voor iedereen een stralende glimlach
Voor informatie en inschrijving: www.ortholeiden.nl

Passion Food

A Herenstraat 43e
2313 AE Leiden
W www.passion-food.nl
T +31 (0)71 737 04 89
M info@passion-food.nl

Diner aan huis

Private Dining

Catering

Kookworkshops

Kookcursussen

Koffie & Taart

Lunch

Traiteur

Dagverse maaltijden

www.passion-food.nl | Herenstraat 43e Leiden | 071-7370489

Je tennis- of squashracket professioneel laten bespannen?

Met keuze uit diverse snaren en binnen één dag klaar.

25,-
inclusief
nieuwe grip +
frame-
bescherming

JVM-bespanservice

Leiden en omstreken

06 - 546 541 45 / www.tennis-leiden.nl

BMS Notarissen

Plantsoen 25
2311 KG Leiden
T. 071 516 29 30
E. info@bmsnotarissen.nl
www.bmsnotarissen.nl

Ons kantoor is aangesloten bij
NETWERK NOTARIËN

Notarissen
mr. R.H. (Roel) Breedveld
mr. E.J. (Egbert) Moolenaar
mr. M. (Mark) Schwarze

Samen, stap voor stap

Sabien de Bruijne

Wasstraat 30

2313 JJ Leiden

06 39 18 80 35

info@salut-uitvaartbegeleiding.nl

www.salut-uitvaartbegeleiding.nl

Een mix van
bescheiden en
recalcitrant

Hoe help je kunstenaars die te bescheiden zijn om zichzelf te laten zien? Die prachtige werken op zolders, in mappen en lades laten liggen waar niemand ze ziet? Het helpt als je zelf zo'n kunstenaar bent die precies weet hoe lastig dat is. Dat is Anneloes Bakker (60). Vanuit haar huis op de Colenbranderstraat is ze een platform begonnen. 'Ik wil graag inspireren en zorgen dat al dat moois zichtbaar wordt.'

Je moet je werk laten zien

'Het begint er al mee dat veel mensen kunstwerken maken, maar zichzelf geen kunstenaar noemen. Ze hebben meestal geen kunstopleiding gevolgd, hebben een 'gewone' baan en maken daarnaast ook nog kunst. Aan de keukentafel, op het balkon of op zolder. Dat geldt ook voor mij.' Anneloes is al van jongs af aan met fotografie bezig. Tegenwoordig maakt ze collages, multimediaal werk, maar ook aquarel- en acrylschilderijen. 'Ik doe van alles. Ben eigenlijk geen specialist in één vorm van kunst. Ik heb behoefte om iets te scheppen en laat mij leiden door mijn gevoel wat dat wordt.' Ze doet dit naast haar gewone werk als Coördinator Vrijwillige inzet bij het Haarlemmermeermuseum de Cruquius in de Haarlemmermeerpolder. In haar vrije tijd volgt ze kunstworkshops en -cursussen. 'Mijn docent zei tegen me: 'je moet je werk laten zien'. Maar ja. Een eigen website, dat is nogal wat. Of een eigen Instagram. Dat voelt allemaal heel erg kwetsbaar en snel 'teveel'.

Samen is anders

'Ik dacht bij mezelf: zoals ik zijn er meer. En als we het samen doen, dan voelt het anders. Dan stap ik niet alleen naar voren, dan zijn we met zijn allen.' Zo is 'ditmaakik.com' ontstaan. 'Ik vond het een mooie titel omdat het geen pretentie heeft, maar tegelijkertijd ook een beetje recalcitrant is: dit maak ik en wat jij ervan vindt is aan jou.' Binnen een paar maanden heeft Anneloes al negen makers gevonden die zich hebben aangesloten. En zo'n online platform is pas een eerste stap. Ze gaan ook samen meedoen aan de

'Kunst onder de bomen'-markten op de Hooglandse Kerkgracht, de kunst & ambachtmarkt in juni en de markt tijdens de kunstroute in september. Samen exposeren. Anneloes merkt dat dit zetje wat ze mensen geeft, effect heeft. 'Als ik bijvoorbeeld een kunstwerk van één van onze makers op insta zet, dan kan de kunstenaar dat eenvoudig liken en misschien daar weer eigen posts aan toevoegen. Dat maakt dat ze stap voor stap naar buiten treden en hun werken eindelijk bewonderd kunnen worden.'

Benieuwd naar de kunst van deze makers?

Volg de digitale kunstroute op het moment dat het jou uitkomt via ditmaakik.com. En laat een reactie achter, dat wordt gewaardeerd!

Community

'Het is mooi om te zien dat mensen hierdoor en met elkaar meer durven. Het krijgen van een reactie op je werk is eng, maar tegelijkertijd heel leuk. Wat ik niet had verwacht is een ander effect: één van de makers heeft bijvoorbeeld zelf al een prachtige website, maar voelt zich alleen staan. Makers sluiten zich aan om onderdeel te zijn van een community. Het is gewoon fijn om je gesterkt te voelen door ideeën, zorgen, vragen en kunst (en expositie-momenten) met elkaar te delen.' Nieuwe makers sluiten zich aan omdat ze over het platform horen. Via via. Verder heeft Anneloes een aantal folders verspreid. 'En nu dit artikel. Wie weet volgen daar ook nieuwe deelnemers uit. In onze wijk ligt ook vast mooi werk verborgen' Behalve niet-professionele makers heeft Anneloes ook een aantal 'Bevriende Kunstenaars' bereid gevonden om zich aan het platform te verbinden. Zoals Theolieke Smit, een Leidse kunstenaar. 'Zij is een professional. Ze vindt ons initiatief sympathiek en ze verbindt zich aan ons, bijvoorbeeld door tips te geven en een intervisiegroepje te leiden. Maar ook door onze posts te delen met haar netwerk. Zo

krijgen we snel een groter bereik. Kijk, we hoeven niet in het Rijksmuseum te hangen, maar dat we ons werk meer kunnen laten zien is wel mooi.'

Hulp welkom

De bescheidenheid van Anneloes werkt ook door in de zakelijke kant van haar initiatief. 'Ik vind het ontzettend lastig om geld te vragen, maar toch moet ik dat doen. De website kost geld en ik stop er veel uren in.' Ze vraagt 50 euro eenmalig en daarna een bijdrage van 25 euro voor elk volgend jaar. 'Maar ik zou het ook fijn vinden als mensen het leuk vinden om dit platform te helpen uitbouwen en een bijdrage te leveren aan de organisatie, bijvoorbeeld door de social media kant op zich te nemen. Zeker als we groeien, dan komt er meer werk. Dan is dat fijn om samen te doen. Dus als iemand die dit leest zich aangesproken voelt?'

Creativiteit als coaching instrument

Anneloes is een echte Leidse. Sinds 2004 woont ze in de wijk, inmiddels samen met haar vriend. Dochterlief die geneeskunde studeert, heeft het huis alweer verlaten. Naast haar werk voor het Cruquius-museum is Anneloes ook coach-counselor. 'Ik geloof in de kracht van kunst om je eigen levensvragen op een rij te krijgen. Zo houd ik zelf een creatief dagboek bij. Ik plak mooie plaatjes, teken en schilder erin, schrijf wat. Het boekje puilt inmiddels uit. Als ik dat doorblader, dan zie ik terug welke ontwikkeling ik heb doorgemaakt. Het lijkt me een mooie en verrassend effectieve manier om iemand zo te coachen. Ik geloof er echt in dat creativiteit je kan helpen om je gedachten te uiten.' De website voor deze coach-onderneming van Anneloes staat al klaar. Het is een kwestie van op de knop drukken. 'Ik weet niet precies waarom, maar iets houdt die handeling nog tegen.' Misschien toch nog (te) bescheiden?

door Monica Wigman

door Milou van der Kade

Is een warmtepomp iets voor jou?

Een paar jaar geleden hadden velen van ons er nooit van gehoord. Nu kun je er niet meer omheen: de warmtepomp. We moeten immers van het gas af. Wanneer ga je over en hoe doe je dat?

Vanaf 2026 moet je een warmtepomp nemen als je cv-ketel aan vervanging toe is. Er zijn een paar uitzonderingen op deze verplichting, onder andere voor appartementen en monumenten. Velen van ons zullen er dus aan moeten. Welke warmtepomp moet je dan nemen? En wat komt er verder bij kijken? Lastige vragen, maar het goede nieuws is dat je er advies over kunt krijgen.

Welke warmtepomp kies je?

Voor het antwoord op deze vraag ga ik te rade bij onze wijkambassadeur duurzaamheid Maarten Stoffers. Hij is het eerste aanspreekpunt in de wijk voor alle vragen over duurzaamheid. Zo vormt hij onder andere de schakel tussen de Werkgroep Duurzaam van onze wijk en de gemeente.

Hij begint met een advies: 'Zet eerst een aantal dingen op een rijtje voordat je de keuze van de soort pomp gaat maken: je financiële situatie, je motivatie (doe ik het voor het milieu of voor mijn portemonnee?), de mate van isolatie van je woning, de capaciteit van de verwarming, je energieverbruik, hoe lang denk ik in dit huis te blijven wonen, de plaatsingsmogelijkheden voor de installatie en hoe gebruik je je huis (zit je alleen beneden of ook veel boven). Deze punten zijn van belang voor de keuze van de installatie: past deze bij de mate van isolatie van mijn huis en bij de soort verwarming die ik nu heb, hoeveel energie bespaart

hij, kan ik hem kwijt, hoe lang is de terugverdientijd en dergelijke.'

Daarna komen de verschillende soorten pompen aan de orde. In willekeurige volgorde:

- De hybride warmtepomp. Deze vangt warmte uit de lucht en verwarmt daarmee het water in de radiatoren. Als het erg koud is, springt de cv-ketel bij. Deze pomp kost € 3.000 tot € 7.000 (na aftrek subsidie). Dit verdien je in ongeveer zeven jaar terug door een lagere energierekening.
- De all electric lucht-waterwarmtepomp. Deze werkt als de hybride warmtepomp, maar dan zonder dat de cv-ketel bijspringt. Hiervoor moet je huis nog beter geïsoleerd zijn. Het helpt als je vloerverwarming hebt.
- De PVT-warmtepomp. Hiermee wordt de warmte gehaald uit zonnepanelen. Dit werkt in combinatie met speciale, watergekoelde zonnepanelen.
- De lucht-luchtwarmtepomp.

Dit is de omgekeerde werking van de airco. De pomp splitst warme en koude lucht. Deze voorziening is financieel en qua duurzaamheid minder gunstig.

■ Tot slot is er de bodemwarmtepomp. Deze haalt de warmte uit het grondwater. Er worden twee buizen in de grond aangebracht, een voor het oppompen en een voor het terugpompen van het grondwater. De pomp staat in je tuin. Dit systeem kost € 20.000 tot € 30.000 (na aftrek subsidie) en gaat naar verwachting 50 tot 80 jaar mee. Door de energiebesparing is dit op de langere termijn de voordeligste pomp.'

Geluid

'Houd rekening met je burens. Een warmtepomp mag op de grens met de burens overdag 45 decibel en 's avonds en 's nachts 40 decibel geluid maken. Het is belangrijk hier bij de aanschaf en de plaatsing van de pomp rekening mee te houden. Een pomp met een grotere ventilator maakt wat minder geluid. Zo nodig kun je een geluidwerende kast om

de pomp plaatsen. PVT- en bodemwarmtepompen werken anders en maken veel minder tot geen geluid.'

Is een vergunning nodig?

Navraag bij de gemeente leert dat in veel gevallen een vergunning nodig is. Door de invoering van het omgevingsloket per 1 januari is niet precies duidelijk wanneer dat het geval is. Het is dus verstandig met de gemeente contact op te nemen voordat je de pomp plaatst, ook aan de achtergevel of in de achtertuin.

Meer weten?

Informatie over warmtepompen is te vinden op www.milieucentraal.nl, www.eigenhuis.nl of www.duurzaambouwloket.nl. Op deze websites vind je ook de subsidiemogelijkheden. Op www.duurzaambouwloket.nl kun je ook terecht voor gratis advies. Op www.energiekleiden.nl kun je een afspraak maken met een energiecoach, die je gratis kan adviseren. Ga naar www.verbeterjehuis.nl voor informatie over de isolatie van je huis. Op www.profburgwijk.nl staat onder het kopje DuurzaamWijzer veel informatie. De Werkgroep Duurzaam geeft een digitale nieuwsbrief uit; je kunt je daarop abonneren door een mail te sturen naar zon.pbw@gmail.com. □

Ervaringen

Hoe kies je een warmtepomp en hoe bevalt hij? Drie ervaringsdeskundigen vertellen hierover.

Colin Wells heeft voor zijn huis in de De Ridderstraat gekozen voor een lucht-luchtsysteem. 'Een warmtepomp op het dak stuurt een airco-unit in elke kamer aan. Je kunt de temperatuur per kamer instellen. Belangrijk voordeel vonden we dat dit systeem zowel kan verwarmen als koelen. Zeker op warme zomerdagen en -nachten is dat erg comfortabel. De lucht wordt continue gefilterd. We hebben voor dit systeem het huis goed geïsoleerd en zonnepanelen laten plaatsen. Een bijkomend voordeel was dat het weghalen van de cv-radiatoren veel extra ruimte gaf. Dit systeem gaat tien tot vijftien jaar mee en het zal in een jaar of vijf/zes terugverdiend zijn. De luchtstroom in de kamer went snel en zorgt ervoor dat de kamer snel warm of koel is.

Voor ons warme water hebben we een aparte, zeer zuinige warmtepomp-boiler. Geïnteresseerden kunnen ons huis in maart bezoeken tijdens de Leidse Duurzame Huizen Dagen.

Frank Lange heeft in zijn huis aan de Verdamstraat een hybride warmtepomp. 'We waren in de loop der jaren bezig met de isolatie van onze woning. Toen de cv-ketel moest worden vervangen,

zijn we uitgegaan van de isolatie zoals die op dat moment bestond. Punt was ook dat we weinig ruimte hadden voor de plaatsing van een warmtepomp. Deze staat nu op ons balkon en geeft weinig last van het geluid. Pas bij 4,5 graden vorst gaat de cv-ketel bijspringen. We gebruiken dan ook amper nog gas.

Dit systeem gaat vijftien tot twintig jaar mee; daarna zien we weer verder. Misschien kunnen we dan na verder isoleren naar all electric of is er inmiddels een stadswarmtenetwerk. Als warmwatervoorziening hebben we een elektrische boiler, grotendeels gevoed door zonnepanelen, waardoor de warmtepomp in de zomer uitstaat.'

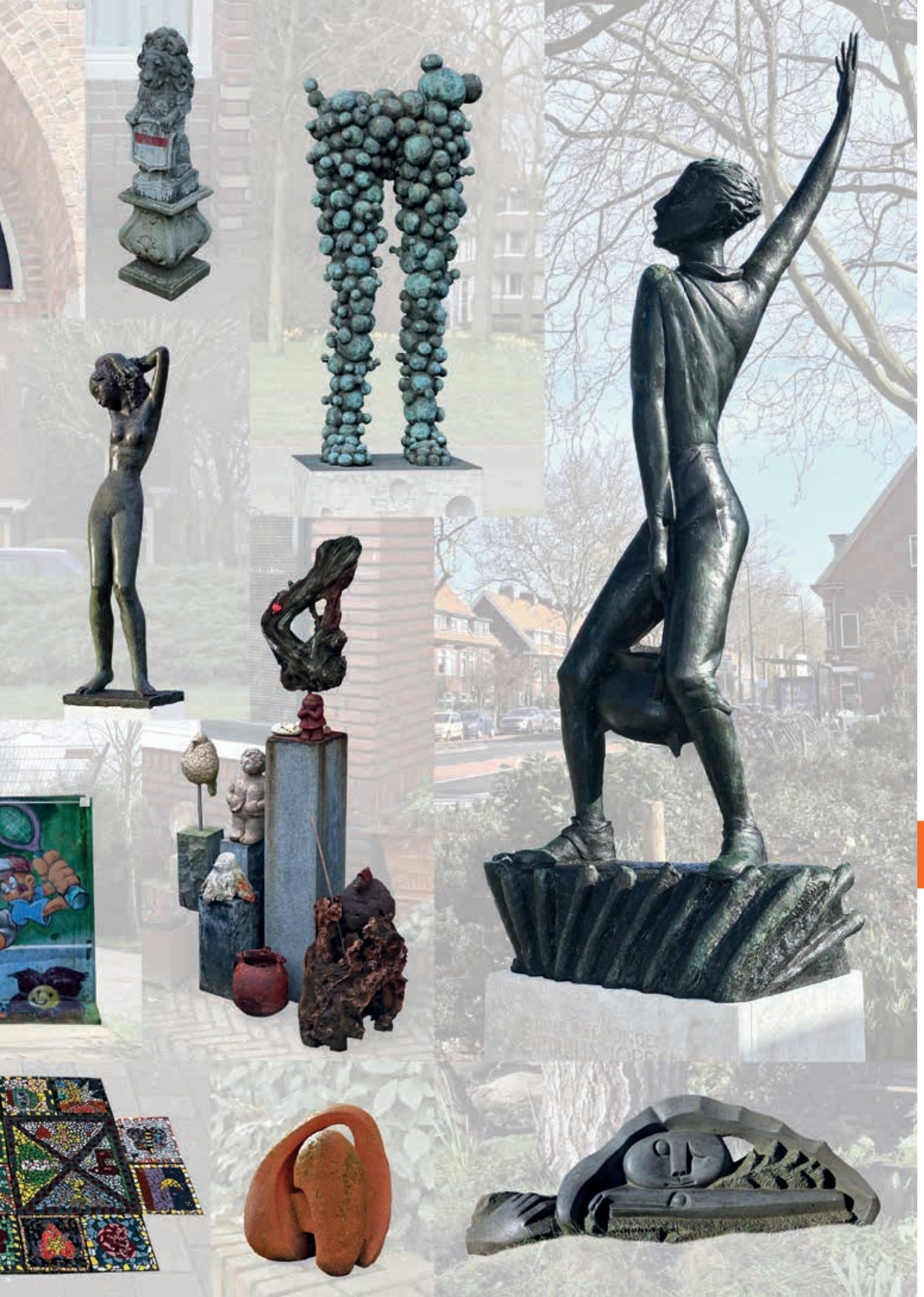
Reinier Geertman woont aan de Fruinlaan en heeft een bodemwarmtepomp.

'We waren ons huis al flink aan het verduurzamen en hebben toen voor dit systeem gekozen. Het heeft veel voordelen: het is vrijwel onderhoudsvrij, gaat lang mee, is stil en geeft de meeste warmte per kilowattuur stroom. Het is wel duur en de aanleg is een flinke operatie. De hele oprit moest open en er werden twee buizen 140 meter diep geboord. In de tuin heb ik er speciaal een grote kast voor gebouwd, want de pomp neemt veel ruimte in beslag. De temperatuur van het geleverde water is 40 tot 45 graden en het werkt dus het beste met vloerverwarming. Het systeem is aangesloten op onze oude radiatoren en dat werkt goed. Ook ons warme water komt van de bodemwarmtepomp.' □

Kunst in beeld

Tennisclub Roomburg:

de grootste tennisclub van Leiden

foto Rob Oudshoorn

26

Interview met
vrijwilliger
Klaas-Jan Doeven

Tennis is populair, ook in Leiden. Klaas-Jan Doeven is al decennialang lid van TC Roomburg. Hij is bestuurslid, vrijwilliger en bovenal: een verknocht tennisspeler. Klaas-Jan vertelt over de ontwikkelingen binnen de club. Kan hier straks ook padel gespeeld worden?

Nederlanders tennissen graag: meer dan een miljoen mensen 'slaan graag een balletje'. Een vijfde deel daarvan neemt de sport serieuzer. Ruim 200.000 mensen spelen in competities, waarmee Nederland een van de grootste georganiseerde competities ter wereld heeft. In Leiden wordt de sport ook serieus genomen: er zijn vijf tennisclubs, waarvan TC Roomburg de grootste is.

Florerend sinds 1955

TC Roomburg ligt ingeklemd tussen de Kanaalweg en de Van

Vollenhovenkade. De vereniging is opgericht in 1955, een tijd waarin het tennissen nog aan een kleine groep mensen voorbehouden was. In de jaren 60 en 70 nam de belangstelling voor tennissen toe door spelers als Tom Okker en Betty Stove. Ook TC Roomburg groeide snel en inmiddels telt de club bijna 1200 leden, een aantal dat door de jaren heen stabiel is gebleven. Zij kunnen terecht op één van de negen verlichte gravelbanen, op de minibaan met kunstgras of bij de oefenmuur. Eén van die leden is Klaas-Jan Doeven,

een verknocht tennisspeler. Op zijn vijfde sloeg hij in Hengelo, de plaats waar hij geboren is, tegen zijn tante zijn eerste balletje. Hij vertelt graag over TC Roomburg.

Uitbreiding onmogelijk

Klaas-Jan schat dat zo'n 80% van de leden uit de buurt komt. 'In het verleden hebben we wel eens een ledenstop gehad en we merkten dat mensen liever afwachtten tot er plek bij Roomburg was dan dat ze naar een andere club gingen.' De club telt negen banen. Klaas-Jan rekt voor dat dat eigenlijk niet genoeg is voor al die leden. 'Je moet eigenlijk 90 leden per baan rekenen, wat neerkomt op een behoefte aan zo'n 13 a 14 banen. Gezien de locatie van de club is uitbreiding echter onmogelijk. Tussen de Van Vollenhovenlaan en de tennis- en hockeyclub ligt een parkje dat de enige mogelijkheid zou kunnen zijn. Er zijn wel gesprekken met de gemeente geweest om dat bij de club te trekken, maar de gemeente houdt vast aan het bestaan van het parkje.'

Voor jong en oud

TC Roomburg noemt zichzelf 'De tennisclub voor jong en oud!' en dat blijkt ook wel uit de bezetting van de banen gedurende de dag. Klaas-Jan: 'Als het tennisseizoen begint, zijn de banen vrijwel de hele dag door in gebruik. 's Morgens komen vaak de ouderen en alle andere mensen die dan de mogelijkheid hebben om te tennissen. Tussen 12 en 3 uur is het meestal rustiger en als de scholen uit gaan komen er volop kinderen trainen.' De club heeft twee hoofdtrainers, Bartels Swart en Gert-Jan Anker die de leden elke vorm van training geven die bij hen past. De afgelopen maanden, met de grote hoeveelheid regen, was het echter niet altijd mogelijk les te geven, omdat de banen helemaal verzadigd waren.

Indoor tennissen

Klaas-Jan vertelt dat de banen nodig aan onderhoud toe zijn. 'De banen 1-5 zijn kwetsbaar, maar worden ten tijde van dit interview wel vrijgegeven om te bespelen.

De banen 6-9 zijn op het moment in een slechte conditie en moeten eerst groot onderhoud krijgen voor ze weer bespeeld kunnen worden.' Dat roept vanzelf de vraag op waarom er niet indoor getennist wordt. Klaas-Jan vertelt dat de kosten daarvoor dermate hoog zijn dat dit niet op te brengen is voor de club. 'De leden zouden flink meer contributie moeten gaan betalen, althans dat deel dat in de winter door wil spelen, en dat is niet wenselijk gebleken. Gelukkig zijn tennisclubs – en wij ook – vaak financieel gezonde organisaties, dus het komt wel goed met dat onderhoud van de gravelbanen.' Niet alleen de regen, maar ook weersomstandigheden als vorst maken het lastig om op gravel te spelen; tennis is dan ook een zomersport. TC Roomburg begint het seizoen 2024 met een Openingstoernooi op 1 April. Toch wordt er bekeken of in de toekomst die opening niet eerder kan: Nederland kent nog nauwelijks strenge winters met ijsel en sneeuw en de club zou daarom een of twee maanden eerder open kunnen gaan.

De opblaashal en de molen

TC Roomburg kijkt ook op andere onderwerpen naar de toekomst. Op eigen terrein stond de renovatie van het clubhuis hoog op de agenda voor de ALV die op 17 februari gehouden is. De leden hebben hun wensen ten aanzien van hun clubhuis aangegeven waarbij duurzaamheid, een groter terras met een kinderspeelplek in de buurt voor hen van belang zijn. Een ander punt is de optie voor een opblaashal over (een deel van) de banen heen zodat er indoor getennist kan gaan worden in de winter. Een bijzonder gegeven daarbij is dat de eigenaar van de Rodenburgermolen aan de Kanaalweg daar dan toestemming voor moet geven. Klaas-Jan weet te vertellen dat elke molen een zogeheten 'molenbiotoop' heeft die beschermd is en waar de molenaar zeggenschap over heeft. 'Een eventuele opblaashal zou letterlijk de wind uit de zeilen kunnen

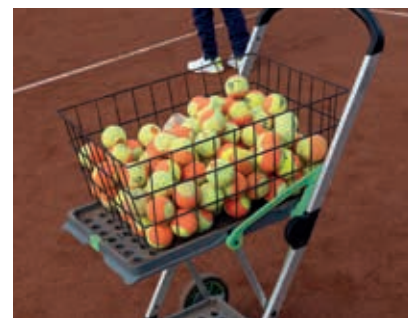
nemen bij de molen; het is aan de molenaar of hij dat een probleem vindt.'

Padel als optie

De opblaashal zou in de toekomst ook de concurrentie aan kunnen gaan met de snel groeiende sport padel. Ter illustratie: in 2022 is de 1000ste padelbaan in Nederland open gegaan en het aantal leden is gestegen van 230.000 in 2023 naar ruim 400.000 in 2024! Leiden heeft vijf padelbanen in of rond de stad waarvan er twee indoor zijn. TC Roomburg heeft tot nu toe niet gemerkt dat het ledenaantal terugliep door het padellen en denkt er zelfs aan om op Roomburg ook mogelijkheden voor padel te gaan bieden, bijvoorbeeld in de eventuele opblaashal.

Klaas-Jan lijkt tevreden over de gang van zaken bij Roomburg. Hij heeft nog wel een opmerking: hij zou graag zien dat er meer vrijwilligers uit de Professoren- en Burgemeesterswijk kwamen om structureel een bijdrage aan de club te leveren. De lezer mag dit als een oproep beschouwen...

Als ik na het interview naar huis loop is het droog en zacht weer. Sommige struiken dragen al kleine roze bloesem. Er kan bijna weer getennist worden! □

door Mirjam de Bruijn

Het Ouderencontact werkt aan de toekomst in onze wijk

Tijdens de jubileumbijeenkomst in november hebben de aanwezigen veel wensen en ideeën op papier gezet rond de thema's wonen, zorg en mobiliteit. Een aantal enthousiaste mensen is aan de slag gegaan met een eerste selectie per thema, zonder de samenhang uit het oog te verliezen.

De ontwikkelingen rond de bouw van seniorenwoningen aan de Lammenschansweg gaan gestaag voort. Die taak ligt bij de Woonstichting. Daarnaast zijn interessante mogelijkheden om uit te werken: het splitsen van woningen en Hospi-housing. Dat vergt uitzoekwerk op het terrein van financiële en juridische consequenties en de impact die het kan hebben op het dagelijks leven en hoe daar keuzes in te maken.

Dit gebeurt nu, alsmede nadenken over hoe de informatie toegankelijk te maken.

Bij zorg ligt de uitdaging in het overbruggen van de groeiende kloof tussen vraag naar en beschikbaarheid van zorg. Wat is nodig en wenselijk om van onze wijk een zorgzame buurt te maken? Wat kunnen we zelf en wanneer is er professionele zorg nodig? En welke vorm kan daarbij preventief en prettig zijn? Hierover zijn de eerste gesprekken gevoerd.

Als fietsen en ver lopen niet meer vanzelf gaat, hoe dan op een eenvoudige manier een beroep kunnen doen op buurtgenoten? Bemiddelen tussen iemand die op regelmatige basis een ander naar ziekenhuis, supermarkt of anderszins

wil rijden vanaf het thuisadres. Of een wijkbus, omdat het ov niet dwars door de wijk rijdt. Of stoepen die redelijk recht liggen en begaanbaar zijn. Via een enquête inventariseren we de behoeften en wensen op dit gebied. Inclusio is betrokken.

Veel te doen, heel erg leuk om te doen. U bent van harte welkom om mee te werken aan een zorgzame ProfBurgwijk.

U kunt zich aanmelden via info@ouderencontactprofburgwijk.nl of Wijktelefoon 06 - 577 028 00. Heel concreet zoeken we mensen met een auto, die op regelmatige basis willen rijden. Dan kunnen we in samenwerking met Adriëne Aarssen van Inclusio een begin maken met betere mobiliteit.

**HUURRECHT
SPECIALISTEN**

BETROUWBAAR | SCHERPE TARIEVEN | PERSOONLIJK
DESKUNDIG | GEDREVEN

Heeft u een vraag of een geschil met uw huurder of verhuurder? Twijfelt u over uw rechten?

Huurrecht Specialisten helpt u bij uw juridische problemen en het vinden van een oplossing.

Wij richten ons met onze dienstverlening op ondernemers en particulieren en het eerste half uur van het intakegesprek is te allen tijde gratis.

Neem gerust contact met ons op.

+31(0)71 234 01 40 | info@huurrecht-specialisten.nl

**de
VRIEND**

LUNCH • BORREL • DINER

Doezstraat 43 • 2311 HA • Leiden • info@grandcafevriend.nl • www.grandcafevriend.nl 071-5133672

Alchemilla
Tuinontwerp- en advies

Marian Rappolt
De Sitterlaan 75
Tel. 06 - 108 141 98

E-mail: info@alchemillatuinontwerp.nl
www.alchemillatuinontwerp.nl

Clematis

Dit is mijn laatste column voor de Wijkkrant. Ik ga het hebben over Clematis. Eén van mijn lievelingsplanten waar ik nog niet eerder echt aandacht aan heb besteed en die eigenlijk in geen enkele tuin mag ontbreken.

Clematis, of bosrank, hoort bij de familie van de *Ranunculaceae*, de boterbloemen. Ze komen voor in gematigde streken over de hele wereld. Er zijn inmiddels 297 soorten bekend en er worden nog steeds nieuwe gevonden. De naam Clematis komt van het Griekse woord 'klema', wat hechtrank betekent. De Italiaanse clematis, *Clematis viticella*, is inheems in Zuid-Europa en werd al in de zestiende eeuw in tuinen aangeplant. In de achttiende en negentiende eeuw, de tijd van de plantenjagers, kwamen er veel meer soorten naar Europa en werd er druk mee gekruist. De verwelkingsziekte maakte daar een eind aan. Dit is een akelige schimmelziekte waardoor de plant binnen een dag helemaal slap gaat hangen en doodgaat. Meestal loopt hij in het jaar daarop, of soms nog later, wel weer uit, vanuit slapende knoppen onder de grond. Pas na de Tweede Wereldoorlog, toen er fungiciden op de markt kwamen, ging het cultiveren weer verder. De verwelkingsziekte kan nog steeds toeslaan, maar het zijn vooral de grootbloemige soorten die daar gevoelig voor zijn. Die laat ik verder buiten beschouwing, net zoals de woeste groeiers en de matig winterharde soorten. Ik noem een aantal soorten die niet al te groot worden, sterk zijn en makkelijk in het onderhoud.

foto Maceyvi

Clematis alpina en *macropetala* beginnen te bloeien in april. *Alpina* heeft grote hangende klokken, *macropetala* heeft meer gevulde klokken. Deze twee groeien het liefst in de (half) schaduw en worden tussen de twee en vier meter hoog, afhankelijk van de cultivar. Ze zijn er in allerlei kleuren paars, blauw, roze en wit.

Clematis viticella bloeit in juli en augustus. De soorten met de hangende klokjes vind ik het mooist, ook omdat de puntige bloemknoppen zo sierlijk zijn. De kleuren zijn hetzelfde als de vorige twee, maar er zijn ook roodbloeiende *viticella*'s. De vrolijke uitzonderingen op dit kleurenspectrum zijn *Clematis orientalis* en *tangutica*, die bloeien met heldergele klokjes met opvallend dikke bloemblaadjes. Alle bosranken maken na de bloei zaadpluizen, maar van de gele zijn ze het mooist. De zilverkleurige pluizen zijn er tegelijk met de later uitgekomen bloemen, wat een prachtig gezicht is.

En ten slotte *Clematis texensis*. Deze heeft meer opgerichte, kleine, tulpvormige bloemen in rozerode en paarse tinten met stevige blaadjes en staat graag op een warm plekje. Clematissen groeien oorspronkelijk in bossen of langs bosranden. Dat betekent dat ze graag met hun voeten in de schaduw staan, maar met het hoofd in de zon. Vaak wordt er dan een dakpan voorgezet, maar dat is niet zo'n goed idee omdat ze veel water nodig hebben en zo'n dakpan houdt regenwater juist tegen. Het is beter om er een struikje voor te planten. Behalve veel water hebben ze ook veel voeding nodig. De *alpina*'s en de *macropetala*'s hoeven niet te worden gesnoeid, maar de anderen kunnen allemaal in februari kort worden afgeknipt. Het fijne daarvan is dat ze nooit te groot kunnen worden. Ze kunnen in een seizoen makkelijk de vier meter halen, maar het jaar daarop beginnen ze gewoon weer opnieuw. Daarom zijn ze ook ideaal om in bomen of over struiken te laten groeien: ze zullen

foto K_2_K

hun gastheer/vrouw nooit verstikken. Klassiek is de combinatie met klimrozen. Een sering, die nogal saai is zonder bloemen, kan met een clematis erdoor opnieuw in bloei komen. Je moet ze wel een stukje bij de boom of heester vandaan planten en ze er met bamboestokjes naar toe leiden, want als je ze er direct onder plant staan ze te droog. Natuurlijk kunnen ze ook tegen een muur, schutting of pergola groeien, maar dan hebben ze wel een klimhulp nodig waar ze hun hechtranken omheen kunnen draaien. □

door Marian Rappoldt

Schilder- en Onderhoudsbedrijf
Ron Chaudron
Met aandacht voor het ambacht

- **Binnen- en buitenschilderwerk**
- **Wand- en plafonduafwerking**
- **Houtrotreparatie**
- **Periodiek onderhoud**
- **Fijn timmerwerk**

Kanaalstraat 34
2313 NS Leiden
Tel.: 06 - 242 016 56
rchaudron@hetnet.nl

Wijkfeest 2024!

25 AUG
Save the date!

Zondag 25 augustus is er weer een Wijkfeest op het terrein van hockeyclub Roomburg voor jong en oud. Kom gezellig langs!

Nica-Luce
Versterkt Inerlijke levenskracht

- Arbeids-conflicten en Burnout
- Depressieve klachten en Vitaliteits training
- Trauma en rouwverwerking (ook vroeggeboorte)
- Relatie-problemen en erfenis kwesties
- Trainingen voor persoonlijke ontwikkeling

Nicole@Nica-Luce.com | 071 5280826 | 06 51964945
De Plek - Kanaalpark 167, 2321 JW Leiden

zuider apotheek

Het recept voor advies en medicatie

Lammenschansweg 15B • 2313 DH Leiden
Tel. 071-512 35 53 • www.zuiderapotheekleiden.nl

MOOY! GEREGERELD
HELETT U VERDER

Mooy | Geregeld, seniorencoach, biedt u (ondersteuning bij):

- ↳ opruimklussen
- ↳ administratie
- ↳ kleine klusjes in huis en tuin
- ↳ (reis)begeleiding naar instanties
- ↳ een luisterend oor
- ↳ coaching op diverse terreinen
- ↳ verkoop van overbodige spullen
- ↳ computer- / mobielgebruik
- ↳ uitstapjes maken
- ↳ maaltijden voorbereiden
- ↳ een goed gesprek
- ↳ en meer...

Meer informatie? Bel 06-14842300 of kijk op: www.mooy-geregeld.nl

Syl de Mooy
Hoge Rijndijk 23-G
2313 KE Leiden

Laat mij weten hoe ik u van dienst kan zijn!

Huber 06 - 546 922 87

**bouw & installatie
glas in lood**

- ↳ Kleine en grote verbouwingen
- ↳ Onderhoud en renovatie
- ↳ Loodgieters- en dakwerk
- ↳ Glas in lood

huberbouw.nl ~ huber-glasinlood
E-mail: info@huberbouw.nl ~ Rooseveltstraat 6 J ~ Leiden

Sporten in kleine groepen.

U heeft de keuze uit Sport je Fit circuittraining, Pilates en buitentraining.

Fit voelen, werken aan een gezond gewicht en je weer lekker in je vel voelen?
Vraag uw proeflessen aan bij het secretariaat.

VISSER
fysiotherapie en sport

071 5123111
info@visserfysio.nl
www.visserfysio.nl

Betaalde hulpverlener gezocht

Bijbaan in loondienst of ZZP

Mijn naam is Heike. Ik ben midden vijftig en woon met veel plezier zelfstandig in de Tuinstadwijk. Door de ziekte MS heb ik behoefte aan praktische niet medische hulp. Ik heb daarvoor een team van betaalde hulpverleners.

Kom jij mijn team versterken?!

SCAN voor info

www.hzhv.nu
heike@hzhv.nu

foto NiekPersoon

Het publieke domein

*Daar hing ik dan, maandenlang
als een vod, een amorf geheel
in een boom aan de Lorentzkade.
Als poortwachter van de verzorgingsstaat
ben ik er voor jong en voor oud.
Letterlijk teruggeworpen naar mijn oorsprong
van plastic en cellulose, olie en hout
op een geheel achteloze wijze
aan de natuur 'toevertrouwd'.
De mens scheidt niet maar reorganiseert
en het vergt jaren voordat ik ben verteerd.
Mijn waarde wordt vluchtig uitgedrukt.
Voordat de bomen gaan bloeien,
met wat stoeien uit de takken geplukt.
Velen zijn er dagelijks langs gefietst,
nu is de ergernis voorbij of het doet je niets.
Wie wij zijn, is zichtbaar aan ons afval
in het publieke domein.*

Niek Persoon

15 feb 2024.

Foto-expositie Keienflora

Rob Beurse – één van onze Wijkkrantfotografen – fotografeerde de begroeiing van muurtjes langs tuinen aan de Lorentzkade en de grote stenen in de middenberm van de Burggravenlaan. Zelf noemde hij het 'een ontmoeting met natuur uit een andere wereld'. Rob: 'Een fascinerende wereld vol van kleur en tere vormen. Als je die wereld herkent, gaat je fotografenhart harder kloppen. Het is een sprookjeswereld. Ik heb de foto's zowel in de zomer als vlak na een hagelbui in de winter gemaakt.'

Rob selecteerde tien foto's waar hij een expositie van maakte. Hij noemde deze expositie 'Keienflora' en vat de boodschap die zijn foto's uitstralen als volgt samen:

*Je loopt er dagelijks langs, Je weet niet wat je mist.
zonder dat je het ziet. Maar vanaf nu wel!
Zo dichtbij. Ziende blind.*

Deze tentoonstelling is tot 6 juli 2024 te zien in de aula van De Arcade, Octavialaan 61 in de wijk Roomburg. U kunt de beelden ook online bekijken op de site van Rob: robbeursefotografie.nl

foto RobBeurseFotografie

In Memoriam Jan Burgmeijer, oud-secretaris wijkvereniging

foto PetraBurgmeijer

Op 22 januari dit jaar overleed Jan Burgmeijer onverwachts aan een hersenbloeding, twee maanden voor zijn 89ste jaar. Samen met zijn vrouw Tiny was hij vijf jaar geleden verhuisd van onze wijk naar een appartement in Leiden-West.

Jan is secretaris geweest van het bestuur van de wijkvereniging van 2001 tot in 2006. Ik was toen voorzitter en herinner mij hem als een geduldige, rustige en fijne rechterhand. Als secretaris ben je misschien wel de spil van het bestuur en die rol

vervulde Jan op een zeer betrokken manier. Ongetwijfeld hielp mee dat hij al veel ervaring had in het vrijwilligers- en bestuurswerk op andere terreinen. Ook leende zijn huis zich goed voor de bestuursvergaderingen, wat dankzij de gastvrijheid een aangename ervaring was.

Ik wens Tiny en de vier dochters veel sterkte.

Thomas van Duin

ARCHITECTEN

OX architecten
071 - 5170 560
Hogewoerd 97a
oxarchitecten.nl

DE BOUWMEESTER

KOM
LUISTEREN!

DE LEIDSE
SALON

30
KAMERMUZIEK-
CONCERTEN
IN 2024

HOOGLANDSE KERKGRACHT 17
WWW.LEIDSESALON.NL

NAAILES

VOOR VOLWASSENEN EN KINDEREN

Wil jij ook graag beginnen met naailessen, zodat je aan de slag kunt met die naaimachine die al een tijdje in huis is? Of naai je al wel zelf maar wil je meer leren? Zelf naaien is leuk, maar samen naaien is nog leuker!

€25
per les van 2 uur
proefabonnement
vanaf 6 lessen

Leer in ons **huiskameratelier** precies wat je wil leren zodat je kunt maken wat je wil maken.

De lessen zijn **overdag en 's avonds elke dag van de week**. Je zit altijd in een gezellige vaste groep van maximaal 8 personen en werkt op je **eigen niveau en tempo**.

Voor de naailessen voor volwassenen en de kinderlessen (8 - 16 jaar) hebben we nog een paar plekken vrij. **Meld je aan via onze website of via info@atelierkleurstof.nl.**

Atelier
**KLEUR
STOF**

www.atelierkleurstof.nl · Maalderijstraat 2 2312 WW Leiden · info@atelierkleurstof.nl

De dakspecialist uit uw regio

Uw dakschade laten opnemen? Vraag onze vrijblijvende dakinspectie aan.

Bel uw regio agent voor een afspraak.

Leiden: 06 - 830 715 24

UW DAK IS ONS VAK

BEL NU VRIJBLIJVEND NAAR 085 - 06 000 71

www.dakcentralenederland.nl

Kunst over de Vloer op 3 november!

Om alvast te noteren in uw agenda: de 12de editie van Kunst over de Vloer op zondagmiddag 3 november aanstaande. Weet u het nog? Intieme huiskamerconcerten van een uur in verschillende huiskamers in de wijk. Klassiek, pop, cabaret, wereldmuziek en een kindervoorstelling (voor kinderen van 3-7 jaar) – er is voor elk wat wils. Het belooft weer een aantrekkelijk programma te worden, dat start om 14.00 uur en eindigt om 17.00 uur. Voor een klein bedrag kunt u twee prachtige concerten naar keuze bijwonen. Alle reden dus om deze datum nu alvast te blokken in uw agenda!

foto RobBeurseFotografie

Palestijnse oed-speler Nizar Rohana is ook weer van de partij.

Contact met de thuiszorg? Kan gewoon!

Sinds 6,5 jaar ben ik met veel plezier werkzaam als wijkverpleegkundige bij ActiVite in de ProfBurgwijk. Afgelopen november was ik aanwezig bij de jubileumbijeenkomst van het Ouderencontact in de wijk. Wat ik daar van veel buurtbewoners hoorde, is dat zij er niet van op de hoogte zijn dat zij zelf contact kunnen opnemen met een thuiszorgorganisatie, zonder tussenkomst van een huisarts. Daarom wil ik daar graag iets over vertellen.

Bellen met een thuiszorgorganisatie is heel laagdrempelig. U hoeft op het moment van bellen (nog) niet per se een zorgvraag te hebben. De wijkverpleegkundige kan telefonisch een eerste kennismaking doen. Mocht blijken dat een huisbezoek gewenst is, dan hoeft dit ook niet gelijk de inzet van thuiszorg te betekenen. Een huisbezoek kan ook dienen ter kennismaking en ter inventarisatie van uw gezondheidssituatie. Denk hierbij ook aan preventie en het bewandelen van de juiste paden voor het zo lang mogelijk zelfstandig thuis blijven wonen (het liefst zonder thuiszorg!). Soms is het samen optrekken met andere disciplines raadzaam; bijvoorbeeld met een ergotherapeut of

fysiotherapeut. Als wijkverpleegkundige denk ik hier graag over mee. Er is dus geen verwijzing van een huisarts nodig voor thuiszorg. De wijkverpleegkundige bepaalt of iemand recht heeft op zorg. Thuiszorg wordt daarnaast vergoed vanuit de basisverzekering en het eigen risico wordt hiervoor niet aangesproken. Dit geldt ook als het alleen een verkennend gesprek betreft. Kortom: bel vooral! Dan kijken we samen naar de zorg die het beste bij u past. De contactgegevens vindt u in de Wijkwijzer achterin deze Wijkkrant.

Franca Corbeij
Wijkverpleegkundige ActiVite

foto RobOudshoorn

In Memoriam Wout de Bruijne

In februari overleed op 90-jarige leeftijd de bekende en vriendelijke huisarts Wout de Bruijne. Vanaf 1968 woonde en werkte hij op de hoek van De Laat de Kanterstraat en de Cobetstraat. Wout de Bruijne kwam uit een echte huisartsenfamilie en zag hoe het vak zich in de loop der jaren ontwikkelde. Daarover vertelde hij in een interview dat in september 2020 verscheen in de Wijkkrant. Deze editie vindt u op <https://www.profburgwijk.nl/c/wijkkrant> onder 'archief'. We wensen zijn vrouw en kinderen veel sterkte toe.

Transitievisie Warmte? Wacht niet af!

'Misschien', dat is het meest positieve antwoord dat de Werkgroep Duurzaam momenteel kan geven op de vraag of de 'Transitievisie Warmte' werkt voor onze wijk. Waar baseren we dat op en wat betekent dat?

In 2022 heeft de gemeente de Transitievisie Warmte gepresenteerd. Die geeft antwoord op de vraag hoe we onze huizen verwarmen als we van het gas af gaan. Voor de Profburgwijk is de voorlopige oplossing een warmtenet op 70 graden, na 2035. Want: dit is betaalbaar bij de slecht geïsoleerde huizen hier en een elektrische oplossing zoals warmtepompen levert netcapaciteitsproblemen op.

Zo slecht?

Direct had de Werkgroep Duurzaam vraagtekens. Steeds vaker worden huizen geïsoleerd, voorzien van dubbel glas en worden muren geïnjecteerd. Is onze wijk in 2035 echt nog steeds zo slecht geïsoleerd? Hoe zit het dan met betaalbaarheid? En die netcapaciteit? Inductie-koken, laadpalen en zonnepanelen vragen toch ook meer capaciteit? Oftewel: klopten de aannames wel? Om een betere basis te hebben dan anekdotische indrukken waren feiten nodig.

Monumenten & nieuwbouw

In oktober 2023 ging de werkgroep met een enquête langs woningen die samen een representatieve afspiegeling vormen van de wijk. Kleine appartementen en kasten van huizen, koop- en huurwoningen, monumenten en nieuwbouw. We vroegen: wat is er al gedaan aan deze woning? Bij koopwoningen vroegen we gelijk: en heeft u plannen om meer maatregelen te nemen? Bij

huurwoningen vroegen we dit aan de verhuurders.

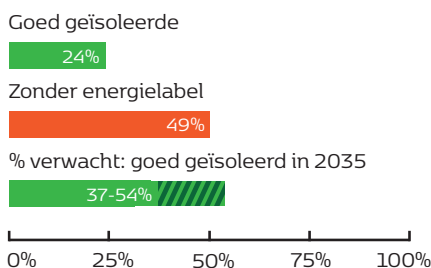
Hartverwarmend

Het was sowieso hartverwarmend hoe iedereen meewerkte. Daardoor kregen we een schat aan informatie! Dit helpt de werkgroep enorm om alle wijkbewoners te vertegenwoordigen in de gesprekken met de gemeente. Het gebruiken van de gegevens voor onze vragen was – zoals verwacht – een uitdaging: een korte vragenlijst levert natuurlijk geen gecertificeerd energielabel op. Onze oplossing was 'voorzichtigheid': zo schatten we hooguit te conservatief.

Praktijk

Het blijkt dat ook voorzichtig rekenend 24 procent van de woningen al goed is geïsoleerd. Dit is nieuwe informatie, want 49 procent van de huizen in onze wijk heeft nog geen energielabel. Een belangrijk voordeel van onze huis-aan-huis aanpak is dat de verbeteringen die deze huizen in de praktijk wél hebben, ook worden meegeteld.

Huidige isolatiestatus van woningen

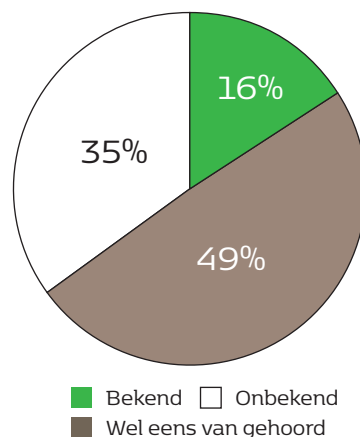

Geen giswerk

Door geplande verbeteringen door huiseigenaren en verhuurders is de – weer conservatieve – inschatting dat in 2035 37-54 procent van de woningen goed is geïsoleerd. Conservatief, want toekomst voorspellen is een hachelijke zaak,

dus deden we nog voorzichtiger. Nieuwe wettelijke eisen, meer technische mogelijkheden, kostendalingen en dergelijke lieten we buiten beschouwing: te veel giswerk. De verwachting is daarom wel dat de praktijk nog gunstiger uitpakt.

Bekendheid met warmtenet

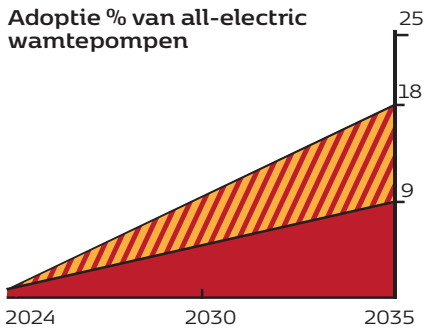
Kunnen kiezen

Die 37-54 procent goed geïsoleerd is cruciaal. Om een warmtenet in een wijk rendabel te kunnen uitbaten wordt vaak gesteld dat maximaal 30 procent van de woningen mag afhaken. Soms wordt optimistischer van 40 procent uitgegaan. Wie goed heeft geïsoleerd, kan kiezen voor een alternatief en afhaken. Er lijken dus (te) veel bewoners te kunnen besluiten niet mee te doen.

Afhaakgrens

Vraag is natuurlijk of deze bewoners dat ook echt doen. Een minimum-maat daarvoor is de all-electric-warmtepomp. Wie al zo'n warmtepomp heeft, heeft al een gasloze oplossing. Nu heeft 1 procent van de woningen hier een dergelijke warmtepomp. De verwachting voor

Adoptie % van all-electric warmtepompen

2035 is 9-18 procent. Nog duidelijk onder de 'afhaakgrens' voor het warmtenet, maar als je meerekent hoe voorzichtig die inschatting is, kan het in de praktijk makkelijk boven die grens uitkomen. Zeker als je twee andere conclusies uit de enquête meeneemt: het (gebrek aan) kennis over het warmtenet en de argumenten van mensen om niet verder te isoleren.

Geen idee

Toch aan de deur vroegen we gelijk: 'Weet u al iets over het warmtenet?' Het korte antwoord was meestal 'nee'. Bijna de helft had er wel eens van gehoord, maar slechts 16 procent van de bewoners had een idee wat het voor hun woning betekent. Hoeveel nieuwe plannen komen er zodra iedereen wel goed geïnformeerd is?

Goed genoeg

Als bewoners afzagen van een verbetering, vroegen we hen waarom. In ruim de helft van de gevallen was het antwoord dat het voor de bewoners nu goed genoeg is. Bewustwording van het warmtenet is een belangrijke reden om 'goed genoeg' te heroverwegen,

Betaalbaarheid en afhaakgrens

Kritisch percentage voor rendabiliteit 30-40%

want met goede isolatie heb je meer keuzevrijheid. Al met al lijkt het goed mogelijk dat uiteindelijk te veel mensen 'nee' zeggen om het warmtenet in de wijk te laten doorgaan.

Betaalbaarheid

En wat dan? Komt er voor de overige wijkgenoten dan een alternatief? Minder mensen, dus duurder per persoon? Of moeten ze alsnog – met spoed – iets zelf regelen? Ook dat kost meer geld. Oftewel, in het reële geval dat te veel mensen afhaken komt de betaalbaarheid in het geding voor de groep die weinig heeft gedaan. Extra wrang omdat een deel van deze mensen weinig doet omdat ze het niet kunnen betalen.

Lagere temperatuur?

Stel dat wel voldoende mensen 'ja' zeggen. Vervolgvraag is dan of 70 graden de juiste keuze is. Ook hier slaat de twijfel toe: hoe warmer, hoe duurder, en 70 graden is alleen nodig in slecht voorbereide huizen. In de voorzichtige schatting is dat te zijner tijd maximaal 5-8 procent van de woningen. Kunnen we het geld niet beter gebruiken om die kleine groep te helpen beter te isoleren?

Elektriciteitsvraag

En de overbelasting van het net? Wordt het warmtenet daardoor alsnog bittere noodzaak? Even redeneren levert op dat als er geen gas meer is, iedereen elektrisch kookt, met een grote piek in de elektriciteitsvraag voor het avondeten. Een warmtepomp heeft een vergelijkbaar vermogen als die inductiekookplaat, terwijl de elektriciteitsvraag voor warmtepompen veel gelijkmatiger over de dag verdeeld is. Dus als warmtepompen een netcapaciteitsprobleem opleveren, dan ontstaat dat sowieso al, en moet het sowieso al worden opgelost. Waarom het probleem dan niet gelijk oplossen voor de warmtepompen?

Wacht niet af

Oftewel: of een 70-graden-warmtenet de beste oplossing is, of überhaupt de oplossing kan worden, dat vinden we echt onzeker. En ja, dat antwoord zelf is óók onzeker. Wat moet je daar nu

mee? Zorg in elk geval dat je woning goed is geïsoleerd, dan ben je overal op voorbereid. Wacht niet af. Nu kan het nog 'mee' met een verbouwing. Huur je? Informeer bij je verhuurder wat de plannen zijn. Heb je een koopwoning? Maak een isolatieplan. En kom je er niet uit? Wij kennen al veel initiatieven die zijn opgezet om iedereen te helpen. Vraag de Werkgroep Duurzaam.

Overbelasting van het elektriciteitsnet

- Investeer in isolatie voorbereid op verschillende scenario's;
- Informeer bij verhuurder over plannen;
- Maak een isolatieplan voor koopwoningen;
- Neem contact op met de Werkgroep Duurzaam voor hulp en advies.

Meer weten?

- Er komt een volledig rapport, met veel meer details en uitleg;
- De werkgroep heeft een nieuwsbrief en informatieavonden met extra toelichting;
- Ook bij individuele vragen heeft de werkgroep vaak ervaringsdeskundigen.

Mail hiervoor naar: profburgwijkduurzaam@gmail.com

door Blide Duk

Brecht Rutgers van der Loeff

Van jeneverfabriek tot kunstenaarsatelier

Brecht woont op de Burggravenlaan, maar haar atelier bevindt zich aan de Volmolengracht, ooit de jeneverfabriek van Hartevelt en nu een werkplaats voor makers. Op de begane grond bevindt zich – en dat kan in Brechts geval haast geen toeval zijn – een kringloopwinkel. ‘Het is hier een landklimaat,’ verwelkomt Brecht mij op de bovenste verdieping. ‘s Winters koud, ‘s zomers heet.’ Maar ik heb genoeg ateliers bezocht, ik ben erop gekleed. En een maartse zon licht vrolijk een ruimte op die best comfortabel aanvoelt en aangenaam is ingericht met een houten vloer, een keukenhoek, kamerscherm, uitstalkastjes met werk, en een pottenbakkersoven die iets weg heeft van een groot uitgevallen airfryer.

Een kronkelig levenspad

Brecht (geboren te Leiden in 1972) was niet altijd werkzaam als kunstenaar. Haar loopbaan is die van een zoekende en het levenspad van een zoekende verloopt grillig. Na de middelbare school in Leiden volgde een tussenjaar Vrije Hogeschool in Zeist en daarna de studie logopedie in Eindhoven. Brecht keerde terug naar onze regio en ging werken als logopediste in een praktijk in Oegstgeest, toen bij een school voor slechthorenden en doven, vervolgens in de jeugdzorg als gezinsbegeleider. Tenslotte begon ze een eigen praktijk als psychosociaal therapeut, voor één-op-één-begeleiding en relatietherapie. ‘Maar,’ zegt Brecht, ‘ik vind veel leuk en ik kan heel veel. Ik ben snel verveeld.’ Ze kreeg de behoefte om met haar handen te

gaan werken en ging aan de slag met keramiek. Het kwam niet helemaal uit het niets. ‘Mijn oma deed al veel met klei, mijn ouders hadden veel liefde voor keramiek en kunst.’ Brecht gaat een opleiding doen. ‘Daar zat ik te keramieken te midden van de 80-jarigen.’ Ze maakt duimpotjes, stapelt ringen van klei op elkaar, wat er ontstaat is ‘magisch’. Soms zijn er mislukkingen, is er frustratie, meestal lukt het.

Experimenten met kringloopmateriaal

Brecht gaat – gefascineerd door klonen – werken met mallen. In een kastje in de hoek staat een hele reeks porseleinen poppenhoofdjes. Glanzende wangetjes. Ze schuimt de kringloopwinkels af, neemt mee waar

haar oog op valt en maakt er een mal van. Zoals dus de kop van een popje. Of een lampenkapje. Ze draait het kapje om en fabriceert een deksel voor het gat aan de bovenkant. Hé, zo lijkt het net een urn. Ze breidt haar technieken uit en komt terecht bij Raku: een bakproces waarbij de oven buiten staat, er komt zaagsel aan te pas, er wordt met water afgeblust. ‘Het is een stoere techniek.’ In een volgende stap onderzoekt ze ‘Sagger Firing’. We lopen naar de ‘airfryer’ die ze van bovenaf opent. De cilinder binnenin is gevuld met een grote pot, de zogenaamde Sagger. Daarin stop je, bijvoorbeeld, de lampenkap-urn. Bij de eerste stook krijg je ‘biscuit’. Dan volgt de tweede stook. Hierbij wordt de buiten-pot gevuld met interessante voorwerpen. Ze laat me kistjes zien

Eros en Thanatos, Liefde en Dood: twee Griekse oerkrachten vormen voor Brecht Rutgers van der Loeff de inspiratie voor al haar werk. Haar creatieve werk met keramiek en haar werk als begeleider, verbinder en coach.

Een kennelijke behoefte van veel jonge vrouwen. En nu komen er regelmatig vrouwen naar het atelier, soms met een vriendin, voor een vulva-afdruk. Een enkele keer maakt zelfs een vriendinnengroep een afspraak bij Brecht, waarbij heikele thema's worden besproken. Sommige vrouwen laten een afdruk van borsten of vulva maken bij wijze van experiment of uit pure nieuwsgierigheid, voor anderen past het in een therapie. Er kan ook sprake zijn van een cadeau voor een geliefde. Of een bedrijf dat seksspeeltjes verkoopt meldt zich voor een bestelling, om het kantoor aan te kleden: een collage van gipsen-vulva's. En zo komen Eros en Thanatos in kunst en therapie in het atelier van Brecht op verrassende wijze bij elkaar.

Wie meer informatie wil over Brecht Rutgers van de Loeff kan

waarin voorbeelden van dat vulsel te zien zijn: schelpen, zeewier, gedroogde bloemen en ander plantaardig materiaal. Na het bakken heeft het materiaal in de buiten-pot zijn sporen op de urn achtergelaten. En het resultaat is artistieke verrassing. Hierop verder experimenterend drapeerde Brecht paardenhaar over een pot die net gloeiend heet uit de oven kwam, met als uitkomst grillige patronen die de pot bedekken, een lampenkap is opnieuw gemetamorfoseerd tot kunstwerk.

Eros en Thanatos verbonden met keramiek

Maar Brecht is meer dan alleen keramiek-kunstenaar. Ze heeft Eros en Thanatos met haar kunstzinnig ambacht weten te verbinden. Enkele rouwprocessen in haar eigen leven

hebben de interesse in rouw-begeleiding bij haar losgemaakt. De urnen zijn vanzelfsprekend verbonden met dit thema. En Eros kwam om de hoek kijken, toen ze een keer een puddingvorm als mal gebruikte en er toch ontegenzeggelijk een borst tevoorschijn kwam. Haar fascinatie voor liefde en verbinding en daarmee met intimiteit en seksualiteit zocht een creatieve uitweg en vond die in het maken van afdrukken van de daartoe geëigende delen van het vrouwenlichaam: borsten en vulva. Op een wandje, discreet half verscholen achter het kamerscherm, kan men een variëteit aan vulva's bewonderen. Eigenlijk, vertelt Brecht, was de aanleiding misschien een documentaire over vrouwen die hun schaamlippen laten reconstrueren.

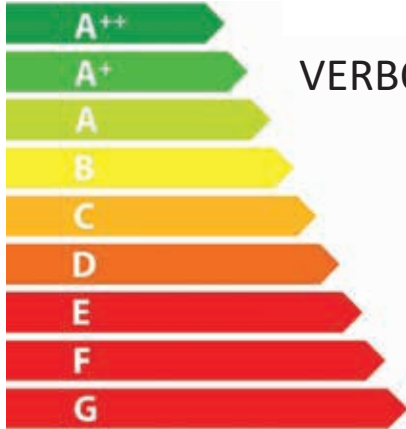
kijken op www.pleisterplaats.nu of contact opnemen via info@pleisterplaats.nu.

Bent u beeldend kunstenaar of kent u een kunstenaar in onze wijk neem dan alstublieft contact op met: redactie@profburgwijk.nl of 06 - 511 637 80

door Nynke Smits

MAATWERK

VERBOUWING | ADVIES | ONTWERP

VERBOUWEN & VERDUURZAMEN?

MAATWERK heeft ruime kennis en ervaring.
Samen maken we een plan om uw jaren '30 huis
comfortabel en duurzaam te maken.

www.maatwerk-leiden.nl
071-5891157

A.G. Tuinen

UW WIJKHOVENIER

Professoren- en Burgemeesterswijk

Voor voorjaars- en/of najaars snoei,
tuinadvies, onderhoud, aanleg, renovatie
of beplanten van uw tuin.

Bij A.G. Tuinen bent u op het juiste
adres. Bel of stuur een e-mail voor een
vrijblijvende afspraak.

T | 06 - 46124214
W | www.ag-tuinen.nl
E | info@ag-tuinen.nl

Energietransitie: stookschaamte

De overgang van aardgas naar duurzame energiebronnen, zelf energie opwekken en besparen: dat versta ik onder energietransitie.

Schaamt u zich wel eens? Vliegschaamte, kiloknallerschaamte, dieselschaamte of stookschaamte, over van alles kan geschaamd worden. Maar de ene schaamte is de andere niet en je kan van een grote schaamte een kleinere maken. Bijvoorbeeld bij het stoken van hout.

Het verwarmen van onze huizen met hout is helaas geen duurzame oplossing maar het biedt wel een aangename warmte en sfeer. Het gebruik van houtkachels zorgt voor uitstoot van fijnstof en een onaangename geur. Fijnstof is erg schadelijk voor onze gezondheid. In het door smog geteisterde Delhi in India leven mensen ruim 11 jaar korter door de slechte luchtkwaliteit. Gelukkig voldoet de luchtkwaliteit in onze regio aan de Europese normen. Maar zelfs onder deze normen zijn er nog gezondheidsrisico's. De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) hanteert daarom strengere advieswaarden voor de maximale fijnstofconcentratie in de lucht. Die waarden worden op de meeste plaatsen in Nederland niet gehaald. Slechte luchtkwaliteit in ons land leidt gemiddeld tot een enkele maanden kortere levensduur. Het is dan ook niet verwonderlijk dat er kritiek is op het gebruik van houtkachels.

Bij de discussie over houtkachels

is het belangrijk om onderscheid te maken. Moderne hoogrendement-pellet- of houtkachels zijn relatief schoon en niet te vergelijken met open haarden of slecht werkende houtkachels. Ook het gebruik van vochtig hout of het niet deskundig stoken geeft veel meer uitstoot van fijnstof.

Om een indruk te krijgen over hoeveelheden uitstoot vergelijk ik houtkachels met een auto. Dat is ook een fijnstof-bron, zelfs een elektrische auto, want het is vooral de bandenslijtage die fijnstof veroorzaakt. Een moderne schone pellet- of houtkachel stoot op jaarbasis ongeveer 1 kilo fijnstof uit, terwijl een gemiddelde benzineauto bij 13.000 kilometer per jaar ongeveer 2,6 kilogram fijnstof uitstoot. Maar bedenk dat een open haard 10 keer of meer vuiler is dan een pelletkachel.

Bewust omgaan met hout stoken is de manier om stookschaamte aan te pakken. Waarom ovengedroogd hout kopen (denk aan de extra CO₂-uitstoot die dat oplevert) wanneer hout afgedekt tegen regen binnen twee jaar vanzelf droog genoeg wordt? Een open haard is sowieso een slecht idee. Daarmee vliegt de meeste warmte – samen met een hoge concentratie fijnstof – de schoorsteen uit, en de 'trek' zuigt massa's koude lucht het huis binnen. Er zijn veel soorten hoogrendement-houtkachels te koop die net zo veel sfeer brengen, veel meer warmte geven en veel minder luchtverontreiniging veroorzaken dan een open haard.

In onze wijk wonen we dicht op elkaar. Dus als u hout wilt stoken, denk dan aan de buren. Zorg dat de schoorsteen hoog is geplaatst, ver van ramen van buren. Gebruik schoon en droog hout en leer (bijvoorbeeld via YouTube) om de kachel efficiënt aan te steken. En let op het weer. Mistig en vochtig weer

foto GerritJanSchraa

zorgen ervoor dat de rook niet weg kan, wat leidt tot onaanvaardbare overlast voor de buurt. Het RIVM waarschuwt met haar stookalert (www.rivm.nl/houtrook/stookalert) bij slecht stookweer. Smoor de kachel niet teveel, maar zorg ervoor dat deze goed brandt. Het is zelfs te overwegen een speciaal fijnstoffilter in de schoorsteen te laten plaatsen. Wij hebben – naast een cv-ketel – al meer dan 10 jaar een houtkachel. We stoken lokaal hout (een CO₂-neutrale brandstof) dat goed en op natuurlijke wijze is gedroogd. De kachel heeft een zeer hoog rendement en voldoet aan de strengste uitstootnormen zoals die in Scandinavië en de Alpenlanden gelden. Aansteken doe ik met de zogenoemde Zwitserse methode en wanneer de weersomstandigheden ongunstig zijn gaat de kachel niet aan. Van stookschaamte heb ik geen last, misschien een klein beetje. □

door Gerrit Jan Schraa

't Trefpunt, Huis van de Buurt

Professorenpad 1

Buurthuis Activiteiten Programma

MAANDAG

10.00 - 12.00 uur

KOFFIE-INLOOP

Koffie inloop. Gezellig kletsen met buurtbewoners onder het genot van een vers kopje koffie of thee.

Kosten: geen

Contactpersoon: Inclusio

Adriënne Aarssen, seniorencoach,
06 - 510 930 69

12.00 - 13.00 uur.

Iedere 1^e maandag van de maand.

BUURTSOEP!

Kom een vers gemaakte soep met broodjes eten met buurtbewoners.

Kosten: € 2,50

Contactpersoon: Inclusio

Samantha van der Werf,
Mantelzorgcoach, 06 - 233 959 63

DINSDAG

10.00 - 12.00 uur

OUDERENGYM

Met elkaar in beweging op muziek. Er zijn twee groepen met ieder een ander niveau.

Kosten: € 4,00

Contactpersoon: Inclusio

Adriënne Aarssen, Seniorencoach,
06 - 510 930 69

WOENSDAG

9.00 - 11.00 uur

KOFFIE INLOOP

Gezellig kletsen met buurtbewoners onder het genot van een vers kopje koffie of thee. Seniorencoach Adriënne Aarssen sluit hierbij regelmatig aan.

Kosten: geen

Contactpersoon: Inclusio

Buurtcoach Ali el Ali, aelali@inclusio.nl
06 - 208 506 73

10.00 - 12.00 uur

MANTELWANDEL

Stel je vragen aan de mantelzorgcoach of wandel gewoon gezellig mee met andere mantelzorgers.

Kosten: geen

Contactpersoon: Inclusio

Samantha van der Werf,
Mantelzorgcoach, 06 - 233 959 63

DONDERDAG

10.00 - 12.00 uur

HOBBYCLUB

Samen kaarten maken, maar iets anders mag natuurlijk ook.

Kosten: 1,00

Contactpersoon: Inclusio

Adriënne Aarssen, Seniorencoach,
06 - 510 930 69,
adrienne.aarssen@inclusio.nl

17.30 - 20.00 uur.

Iedere 2^e donderdag van de maand (donderdag 9 mei, 13 juni, 11 juli, 8 augustus, 12 september).

AAN TAFEL

Samen aan tafel is meer dan alleen een lekkere maaltijd. Ontmoet elkaar en neem de tijd. Vooraf aanmelden verplicht via onderstaande nummers.

Kosten: € 8,00 per keer

Contactpersoon: Inclusio

Virga Lipman, 06 - 464 628 16 of
Marc van Pelt, 06 - 556 214 77 of mail
info@lipmanvanpelt.nl

Deze bijeenkomsten worden gehouden 'bij voldoende belangstelling':

FOTOGRAFIE IN 'T TREFPUNT

Voor de hobbyfotograaf geeft Rob Beurse Fotografie gezellige en leerzame workshops en cursussen fotografie in 't Trefpunt. Van workshops waar je leert betere foto's te maken met je mobiel, tot bijeenkomsten waar het gaat over landschapsfotografie, conceptuele fotografie en abstract. In 't Trefpunt is permanent een kleine fototentoonstelling te zien met steeds wisselende onderwerpen.

Contactpersoon:

Op de website robbeursefotografie.nl vind je alle informatie, data en de mogelijkheid om aan te geven dat je belangstelling hebt.

Voor meer informatie:

rob@robbeursefotografie.nl

GESPREKSGROEP LEVENVERHALEN EN LEVENSVRAGEN

De groep spreekt zelf momenten af

Ieder mens heeft zijn of haar levensverhaal. Het is boeiend die verhalen van elkaar te horen. Wat zijn de vragen waar wij in ons leven tegen aanlopen/aanliepen? Hoe hebben we geprobeerd daar antwoord op te vinden? In deze praatgroep is dus elke deelnemer even 'deskundig'. Wat is het verhaal van jouw Leven? We kunnen leren van elkaar.

Kosten: € 1,00 per keer

Contactpersoon: Wijkinitiatief

Jac v.d. Hoeven, 06 - 283 590 49

Opknopbeurt Ontmoetings- & activiteitenruimte 't Trefpunt

Wijkbewoners gezocht om te helpen bij diverse klussen

We zijn 't Trefpunt aan het Professorenpad 1 aan het opknappen. Inclusio Leiden, de welzijnsorganisatie die het beheer voert over 't Trefpunt, heeft onlangs al de algehele stoppenkast van het pand laten vervangen en meer stroomgroepen laten aanleggen, zodat de stroomvoorziening van het

pand weer voldoet aan de huidige maatstaven. Daarnaast hebben we subsidie ontvangen van Fonds 1818 en het Carolus Guldenfonds waarmee we keukenapparatuur kunnen vervangen en tafels en stoelen en andere zaken zoals verf kunnen aanschaffen die met de inrichting van 't Trefpunt te maken hebben. Nu kunnen we aan de slag! Uw hulp is daarbij zeer welkom. En dat is ook nog eens heel leuk, want door samen te komen met andere wijkbewoners ontmoet u nieuwe mensen. Uiteraard zorgen wij voor koffie en thee.

Vindt u het leuk om te schilderen, bent u handig met timmeren, houdt u ervan om een ruimte gezellig in te richten? Meldt u zich dan aan om te komen helpen. Bent u meer van het koffie/thee zetten of het klaarmaken van een lunch? Ook die hulp is welkom!

Ook de buitenomgeving (het groen) rondom 't Trefpunt krijgt een opknopbeurt. Ook dat doen we samen! Hierbij hebben we oud-huisarts Walter Schrader met enkele mensen uit de wijk al bereid gevonden te helpen. Walter Schrader is o.a. bekend van het voedselbos dat hij heeft opgezet in park Matilo. Vindt u het leuk om hierbij te helpen of heeft u ideeën voor de inrichting? Meld u dan vooral aan.

Aanmelden voor de diverse werkzaamheden, waarbij u ook kunt aangeven op welke dagen en tijden u beschikbaar bent, kan via: Ali El Ali, buurtcoach Inclusio Leiden: via 06 - 208 506 73 / aelali@inclusio.nl
Adriëne Aarssen, seniorencoach Inclusio Leiden: via 06 - 510 930 69, adrienne.aarssen@inclusio.nl □

Verduurzaming in de wijk

In de Profburgwijk wonen veel duurzame doeners. Een groep bewoners is al jaren actief in de Werkgroep Duurzaam. Het doel is om zoveel mogelijk buurtgenoten te informeren en te activeren om duurzame maatregelen te nemen. Denk aan isoleren, zonnepanelen, etc. Daarnaast houdt de werkgroep de energietransitie in het oog. Veel bewoners zijn straatcoördinator geworden, zij informeren de buren of de straat over duurzaamheid of ze spelen vragen van buren door naar de Wijkambassadeurs van Gagoed. De wijkambassadeurs Maarten Stoffers en Wilma van Griethuizen zijn het eerste aanspreekpunt in de wijk voor alle vragen over duurzaamheid. Zij hebben ook regelmatig overleg met de gemeente en hebben kennis van de nieuwste ontwikkelingen in de gemeente Leiden. Daarnaast zijn ze betrokken bij heel veel activiteiten in de wijk. Ze zijn beiden ook Energiecoach, zoals nog een aantal mensen in de wijk en kunnen persoonlijk advies geven. Voor het plaatsen van zonnepanelen heeft Floris Wouterlood een steunpunt opgericht. Hij weet alles van zonnepanelen en over de mogelijkheden voor het plaatsen van panelen in beschermd stadsgezicht. Voor de biodiversiteit in de wijk en de klimaatadaptatie is de Werkgroep Groen Profburgwijk actief, zij organiseren onder andere 'Prik je Mee'. De altijd al groene Profburgwijk vergroent steeds meer. □

Uitwisseling straatcoördinatoren verduurzaming

Steeds meer straten in onze wijk (inmiddels ruim 30) hebben een 'straatcoördinator': een contactpersoon tussen bewoners/straatgenoten en de wijkambassadeur voor verduurzaming. Elke 2 maanden (meestal de eerste maandag van de oneven maanden) wisselen de straatcoördinatoren ervaringen, vragen, tips en ideeën uit voor verduurzaming in hun straat. Heb je belangstelling om mee te doen? □

Kosten: geen

Contactpersoon: Maarten Stoffers, profburgwijk@gagoed.nl
06 - 509 442 91

Extra activiteiten

YOGA

Vanaf 8 april: elke maandag door Laura. Tijd van 20.00 - 21.00 uur, 10 euro per les of 35 euro per maand. Opgeven bij: balancingwithlaura@outlook.com

VRIJHEIDSMAALTIJD

5 mei in Matilo verzorgd door Marc en Virga.

TEXTIELACTIVITEITEN

Vanaf half april om de 14 dagen. Hierbij moet u denken aan haken, breien, handwerken, herstelwerkzaamheden, kleding maken, herstellen, enzovoort. Verdere informatie volgt via Facebook Matilo, de digitale schermen in de wijk en middels flyers. Verdere informatie bij Adriëne Aarssen 06 - 208 506 73.

GEZOND KOKEN

Daarnaast zijn we bezig om workshops te organiseren voor gezond koken. Ook hier volgt verdere informatie op een later moment via de genoemde kanalen.

De Toverhazelaar is een tovenaar

door Rinny E. Kooi

'WAAGT GIJ 'T UIT TE SPRUITEN,
BLOEM VAN ZACHT FLUWEEEL?
DURFT GIJ 'T KNOPJE
ONTSLUITEN,
RONDZIEN OP UW STEEL?'

Nicolaas Beets
(1814-1903)

Afgelopen december zag ik al de allereerste bloemetjes van de Toverhazelaar. Ik moest toen denken aan deze woorden van een liedje dat ik vroeger als deelnemer van een meisjeskoor leerde. Dat dit liedje door de dichter Nicolaas Beets was geschreven wist ik toen niet. Hij schreef die woorden niet voor de Toverhazelaar maar voor het maartsviooltje (*Viola odorata*). Waarschijnlijk heeft hij nooit een Toverhazelaar gezien.

Kleine en grote bladeren

In de voortuin van de Lorentzkade 48 staat een winterlinde, *Tilia cordata*. Er komt in Nederland een aantal soorten lindes voor. De winterlinde heet ook wel kleinbladige linde.

Het wagen om te gaan bloeien

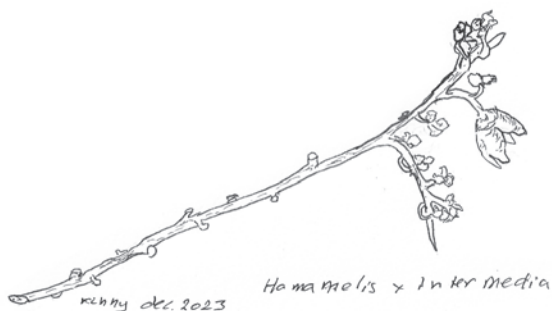
Ons klimaat verandert, het wordt warmer en het vriest in Leiden veel minder dan het vroeger wel gedaan heeft. Daardoor is het zeldzame maarts viooltje, een maartbloeier, nu soms in februari al te zien en de Toverhazelaar eind februari al uitgebloeid. Diens bloeiperiode was jarenlang januari tot in maart. Hij begon dit jaar in december al te bloeien. Ivo de Wijs (geb. 13 juli 1945) schreef in zijn gedicht 'Tuin' 'Een tuin in januari is geen tuin. Het is een optelsom van barre tinten'. Of hij goed keek toen hij dit schreef betwijfel ik. Ik raad hem aan een Toverhazelaar aan te planten. Die soort is in januari prachtig van kleur! Zag hij toen ook geen bloeiende sneeuwkllokjes, wilde crocussen in de tuin?

Toverhazelaar, herkomst en namen

In de voortuin van de woning Van den Brandelerskade 10 staat

een hoge Toverhazelaar, een *Hamamelis x intermedia*. De x in de wetenschappelijke naam geeft aan dat hij is ontstaan uit een kruising tussen twee soorten, namelijk *Hamamelis japonica* en *Hamamelis mollis* met als onderstam de Amerikaanse *Hamamelis virginiana*. Dat is een belangrijke soort voor onderstammen. De Duitse arts, Jonkheer Philipp Franz Balthasar von Siebold (1796-1866) gaf, geholpen door de Duitse botanicus Joseph Gerhard Zuccarini (1797-1848), de Japanse Toverhazelaar de naam *Hamamelis japonica*. Von Siebold voerde in 1859 deze Japanner in. *Hamamelis mollis* komt uit China. *Mollis* betekent zacht. Deze boom heeft zachte twijgen en werd in 1935 in ons land ingevoerd. *Hamamelis x Intermedia* is dus tegelijk Japans, Chinees en Amerikaans en 'woont' in Nederland!

Hamamelis virginiana is een medische vertegenwoordiger van de Toverhazelaar-familie, de Hamamelidaceae, die door de indianen al als een magische plant werd beschouwd. De indianen wendden hem aan voor medicinaal gebruik en gebruikten hem ook als toverstaf. Europese kolonisten

ontdekten de *Hamamelis virginiana* in de 18de eeuw. Zijn Engelse naam werd toen Witch-haze, later Witch-hazel. Witch komt namelijk van het oud-Engelse woord wiche wat buigzaam of buigbaar betekent. Deze benaming spreekt voor zich als je ziet hoe de takken van de Toverhazelaarstruiken kunnen kronkelen. Witch-hazel werd vertaald in Heks-hazelaar. De Toverhazelaar kreeg zijn Nederlandse naam door een taalsprongetje. Dat de Toverhazelaars ook hazelaar heten kwam omdat de kolonisten dachten, toen zij het blad zagen, dat het een hazelaar (*Corylus avellana*) was. Ze zijn familie.

De wetenschappelijke soortnaam. *Hamamélis* is de Latijnse vertaling van een deels oude Griekse plantennaam, *Hamamêlis*. *Hama* werd gecombineerd met *mêlon*, appel. Dat duidde op een boom met eetbare vruchten 'welke zoo genoemd zou zijn, omdat hij tegelijk met den appelboom bloeit'. *Hama* komt weer van *hamátus*, van het Latijnse woord wat haak, haken enz. betekent (Backer, C.A., 2000). Het was de botanicus Linnaeus (1707-1778) die de definitieve geslachtsnaam *Hamamelis* vaststelde. *Intermedia* slaat op 'Zonder eindbladje'. Aan de wintertwijgen zag ik een donzig eindknopje, ik vermoed van een nieuwe twijg. Het was de Duits-Amerikaanse botanisch taxonoom en dendroloog de botanicus Alfred Rehder (1864-1948) die in 1945 de naam *Hamamelis x intermedia* aan de boom gaf. Deze soort is de allerbekendste.

Wereldwijd bestaan er vijf soorten Toverhazelaars; naast de genoemde soorten zijn er nog twee uit Amerika, namelijk *Hamamelis ovalis* (grootbladige Toverhazelaar) en *Hamamelis vernalis* (Ozark-Toverhazelaar). De Toverhazelaarfamilie, de Hamamelidaceae, is een grote de familie waartoe ook *Parrotia persica*, Perzisch ijzerhout, behoort waarover ik in de Wijkkrant van april 2014 publiceerde en ook de schijnhazelaar *Corylopsis*.

Kenmerken

De Toverhazelaar is geliefd. In Leiden kun je diverse soorten en cultivars

vinden. Er werd en wordt heel veel gekweekt met deze soorten, onder andere in de het arboretum te Kalmthout (België) en door de Bredase praktijkleraar aan de Tuinbouwschool Jan (J.H.M.) van Heijningen (1923-2006). Doordat er veel gekweekt en gekruist wordt, hebben we nu een grote variatie aan Toverhazelaars. Zo variëren de bloemen in kleur van geel tot rood, de variatie in dichtheid van de bloemen op de twijgen en ook in de lengte van de lintjes van de bloemen. De Toverhazelaar is een boompje dat vaak ook een struik is. Meestal is hij in ons land niet hoger dan vijf meter. Hij kan ook wel uitgroeien tot een hogere boom, zelfs wel tot tien meter. De bloemetjes zijn 4-talig. De vier kroonbladeren zijn smalle gele lintjes. Op 29 februari plukte ik een uitgebloeide twijg. Zo'n twijg bekijken vind ik altijd mooi. Ik zag de uitgebloeide rode vierkante structuurtjes voor nieuwe vruchten, doosvruchten, maar nog geen bladeren. Wel hele groene punten die duiden op eerste bladeren. De bloemen van de plant worden niet door de wind bestoven. Hij is een geurende winterbloeier en kan heerlijk ruiken. Daarmee verleidt hij insecten. Ik zag een hommelt op zo'n bloem. Deze Toverhazelaar houdt het liefst van vochtige – maar geen natte – goed doorlatende lichtzure gronden. De plant houdt niet van verharding, dus je moet deze niet in een terras planten, maar hij is wel heel geschikt voor borders of in het gazon van kleinere tuinen. Ze houden van licht en zon, maar vermijden dat ze in de zomer uitdrogen of verbranden. Op zonnige plaatsen vormen ze meer bloemen dan in de schaduw. Kies een beschutte plek, Toverhazelaars bloeien aanzienlijk korter op tochtige plekken met een winterse noordenwind.

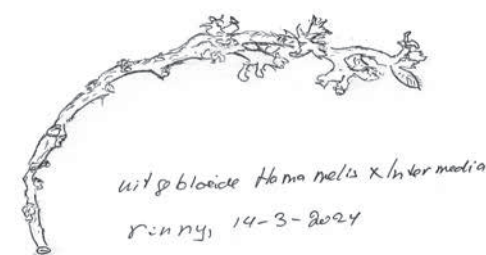
Tot slot

Ik keek terug in de Wijkkrant van 8 augustus 1997. Ik schreef daarin over de Italiaanse populier. Ik zag kort daarvoor dat Jos Versteegen bezig was met een interview met Eva Biesheuvel over de bomen bij het voormalig Militair Invaliden Huis. We besloten toen om over bomen in de wijk te gaan schrijven. Met deze bijdrage over de Toverhazelaar zijn wij bij de

foto JosVersteegen

laatste aflevering nummer 78 gekomen. Zesentwintig jaar hebt u over de bomen kunnen lezen. De eerste 25 artikelen zijn zelfs ooit gebundeld. De verhalen over bomen in de buurt zijn bij veel lezers in hun geheugen blijven zitten en soms zelfs als verzameling samengevoegd in een album of schoendoos. Ik bedank alle lezers voor hun met vragen en opmerkingen getoonde belangstelling. Ik wens u veel bomengeluk toe! Want blijf in uw straat en buurt kijken naar de bomen die elk seizoen zich weer anders tonen. □

Team Gijs de Kok

Wijkmakelaars voor
de Professoren-,
Burgemeesterswijk
en Rijnbuurt

teamgijsdekok@
remax.nl
071 - 5162 372
06 - 3003 49 49

www.makelaars-in-leiden.nl

Vrijwillig aan de slag? Gewoon doen!

Vrijwilligerswerk is een waardevolle aanvulling op onze professionele zorg en welzijn. Vrijwilligers dragen bij aan een warme huiselijke sfeer en kunnen extra persoonlijke aandacht geven aan onze bewoners.

Ook maatschappelijk betrokken blijven?

Neem contact met ons op:
vrijwilligerswerk@libertasleiden.nl

Laura en Astrid
vrijwilligerscoördinatoren

Frappers

FIETSWINKEL

De specialist op het gebied van
S-pedelecs, E-bikes en bakfietsen.

Doezastraat 22

Urban Arrow, KLEVER, ASKÄ, OPIUM, Lovens, Riese und Müller, Schindelhauer, Achielle, Roetz, Brik!

46

Beter een goede buur dan een verre vriend

Altijd slim boodschappen
doen voor een extra lage prijs,
met onze Laagblijvers.

 PLUS

Ivo van der Leek Makelaardij

Gespecialiseerd in oude & monumentale panden

Ivo van der Leek Makelaardij
Doezastraat 8a te Leiden

Telefoonnummer: 071 203 21 06
E-mailadres: info@ivovanderleek.nl
Website: www.ivovanderleek.nl

Colofon

De Wijkkrant is een uitgave van de Vereniging
Professoren- en Burgemeesterswijk te Leiden.

Hoofdredactie: Maaïke Botden

(Eind)redactie: Monica Wigman, Roxali Bijmoer,
en Margot van Noordennen

Berichten voor de redactie: redactie@profburgwijk.nl

Webmaster: Colin Wells

Website: www.profburgwijk.nl

Berichten voor de website: webmaster@profburgwijk.nl

Distributie en extra exemplaren:

Henk van der Veen (06 - 835 688 65)

Ontwerp, layout en intermediair: www.bofesto.nl
(06 - 5360 95 90). Oplage: 3.650 ex.

Wijkkrant 89 komt uit in september 2024.

Deadline kopij: 16 augustus 2024.

SMIT, WONEN IN SFEER

Onze winkel is gelegen in het historische centrum van Leiden. Met prachtig uitzicht op de Hartebrugkerk en de Lange Mare. Onze interieuradviseurs en stylisten helpen u graag bij het uitzoeken van uw nieuwe vloer, raamdecoratie, gordijnen of behang. Merken als Luxaflex, Desso, Moduleo, Sunway, Arte, Kendix, de Ploeg en nog vele andere zijn op een ruimtelijke en overzichtelijke manier gepresenteerd. Ook kunt u onze Smart Home Domotica oplossingen bewonderen.

Raambekleding bedienen vanaf uw bank of vanuit uw hotelkamer in Parijs, wie wilt dat nu niet?

Kom snel langs en ontdek ons uitgebreide assortiment!

SMIT, WONEN IN SFEER familiebedrijf sinds 1931

Wij zijn een familiebedrijf dat gespecialiseerd is in de inrichting van uw woning of bedrijf. Wij werken uitsluitend met gerenommeerde merken. Vloeren, gordijnen of raamdecoratie. Van klein tot groot project. Of het nu gaat om één klein rolgordijn voor uw slaapkamer, een nieuwe PVC vloer in uw woonkamer of de volledige inrichting van uw nieuwe woning of kantoor.

Wij hebben de kennis en vakmanschap in huis om uw interieur ideeën werkelijkheid te laten worden.

Smit Wonen
in sfeer

VLOEREN | RAAMDECORATIE | GORDIJNEN

LANGE MARE 88, LEIDEN

071-5123913 | WWW.SMIT-INTERIEUR.NL

Programma

Oranjeplein 2024

**Thema van de
Koningsdag:
Trots, Ruimte en Energie**

**Locatie
'Oranjeplein'
(kruispunt
Cobetstraat-
De Laat de
Kanterstraat)**

Eten & Drinken

10.00 uur
Start catering Café van Hout

12.00 uur
Start Foodtrucks:
Mamma's Saté, NIMA Poffertjes,
Snackbar 't Haasje

16.30 - 17.30 uur
Sponsorborrel

10.00	Opening van het Oranjeplein
10.15	Jong fanfare K&G speelt op het plein
10.30	Start kinderoptocht 'Ontdek de Olympische Spelen' met fanfare K&G
11.00	Officiële opening door de burgemeester
11.30 - 14.30	Kinderspelletjes Parcours: Te gekke luchtkussens, touwtje trekken, Koningskroontje gooien, snoek vissen, kippen vangen, de beruchte spiraal, ouderwets blikken gooien, skippybalrace, Bonte Koe melken, zak in klomp, de Slushpuppy, putt & golf, Twister ladder, Nerf gun en de allergaafste Selfies in Dieuwertjes Photobooth
13.00 - 13.30	Demonstratie Karate <Topaz Sport> o.l.v. Babak Goudarzi
13.45 - 15.30	Leiden Got Talent <The Rockschool> o.l.v. Ludwig Smith
15.45 - 16.15	Dansvoorstelling K'dans Leiden o.l.v. Karin Pleij

Live muziek

11.00 - 20.00 De hele dag tijdens de pauzes draaien er DJ's van The Rockschool

17.00 - 19.00 Koningsdagband | Cover Bandits / Dé band met hits van Bruno Mars, Dua Lipa tot aan KISS en Golden Earring

20.00 Officiële afsluiting

Vrijmarkt

Start vanaf 07.30 uur. Altijd weer gezellig! **Let op de volgende afspraken:** kledjes alleen op de stoep. Wie het eerst komt, wie het eerst maalt. Alleen tweedehands spulletjes. Geen handel en geen etenswaren. Volg de aanwijzingen op van de organisatie.

Help & doe mee!

Alleen met voldoende vrijwilligers kunnen we dit geweldige feest vieren. We kunnen nog steeds hulp gebruiken. Bijvoorbeeld bij het op- en afbouwen en bij de kinderspelen. Mail naar koningsdagindewijk@gmail.com. We zijn je zeer dankbaar!
Dit grote evenement wordt georganiseerd en mede mogelijk gemaakt door de leden van de wijkvereniging. Nog geen lid? Meld je aan via www.profburgwijk.nl

Met dank aan de
sponsors voor
hun geweldige
bijdrage!

/ Adesta PartyVerhuurLeiden / B2 Coaching / Bert PT / BMS netwerk notarissen / Colijn Interieur / Cyperus Financiële Diensten B.V.
/ De Fysio Specialist / De Schans Tandartsen / Huisman Tweewielers / HuurMaat Leiden / Intersport Twinsport
/ Jazzdansschool K'Dans / Joor it / Keurslager Nozeman / Kinderdagverblijf 't Leidsche Tuynhuis / Kinderopvang 't Kasteel
/ Kunsthuis Leiden / Lek Makelaars & Taxateurs / Mamma's Saté / Nico Koot Transport / NIMA Poffertjes / OrthoLeiden / OX Architecten
/ Partou Basisbende / PLUS Lammenschans / Qisolute Advocaten / RE/MAX Gijs de Kok / SMC Rijnland Fysiotherapeuten
/ Snackbar 't Haasje / Teeuwen Verzekeringen / The Rockschool / Timmer- en Onderhoudsbedrijf Maatwerk / Topaz Sport
/ Trappers Fietswinkel / Van Overbeeke Advies / Visser Fysiotherapie en Sport / Zooma bouwt apps / Zuider Apotheek Leiden